

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

ČESKÝ BRATR

TÉMA

CO DÁVÁ CÍRKEV ČLOVĚKU DO ŽIVOTA?

- 8 Připravuje církev pro život?
- 23 Evangelický Kirchentag v Dortmundu
- 41 Kaleidoskop sborových událostí
- 51 Osłavy třicetin Diakonie

Letní bohoslužby

Klokočov 2019

Přijměte srdečné pozvání na tradiční letní bohoslužby
na Klokočově u Chotěboře.

Každou prázdninovou neděli od 15:00 hod.
Slovo povedou farář Kučera a farářka Kučerová.
Na závěr posezení při kávě.

Blaze národu, jemuž je Hospodin Bohem.
Bible, Žalm 33; 12

TÉMA

- 7** Biblická úvaha – *T. Landová*
8 Přípravuje církev pro život?
 – *T. Pavelka*
10 Rozhovor s podnikatelem P. Zajícem
 – *D. Ženatá*
14 Otázka na tělo

NÁSTĚNKA

MOJE CÍRKEV

- 21** Strategický plán ČCE – *R. Mazur*
23 Evangelický Kirchentag
 – *R. Frey-Reininghaus*
25 V Jižní Koreji jako doma
 – *M. T. Zikmund*
26 Zvonky Dobré zprávy otevírají srdce
 Ameriky – *H. Malovaná*
29 Do Izraele s hazardem – *J. Plíšková*
33 Jean Vanier – *L. Ridzoňová*
46 Radost, úžas z díla tvojí lásky
 – *L. Moravetz*
48 Kostel v Moravské Třebové
 – *J. Kirschner*
49 Robert Klobouček vedl Kalich 30let
 – *J. Klobouček*

DIAKONIE

- 51** Fotoreportáž z třicetin Diakonie
 – *F. Plzák*
53 Školka v uprchlickém táboře Zaatari
 – *I. Dingová*
54 Jsme na jedné vlně – *A. Šůra*

SLOVO

- 58** S Anežkou na hloubku – *P. Sláma*
59 Hledejme podstatu křesťanství
 – *Z. A. Eminger*
61 Reformace jako paradox
 – *A. Rozbořilová*
62 V Tvých rukou – *M. Kadůrková*
64 Poezie na léto – *M. Fůrová*
65 Poslední slovo – *Š. Grauová*

ÚVODNÍK

Víra * církev * kostel

Jsi věřící? Chodíš do kostela? Jsi evangelík, nebo katolík? V které církvi jsi člen? Přihořívá, přihořívá. Od obecného, tedy zda člověk „v něco“ věří, až po členství v konkrétním společenství sboru.

Co církev do života člověku dává? To jsme se snažili z několika úhlů pohledu v tomto letním dvojčísle nahlédnout. Má k tomu co říct teolog, ale také podnikatelé, kteří mají odpovědnost za firmu a své zaměstnance.

Jistě není náhoda, že mladí lidé, vyrostlí v církvi, jsou často předsedové tříd, angažují se v občanské společnosti nebo pracují jako dobrovolníci v nějaké neziskové organizaci či v Diakonii. Nedělní škola s biblickými příběhy a tvořivými aktivitami dává pevný základ a orientaci, sdružení mládeže přidává vzdělání, jistotu, sebevědomí, kultivuje schopnost vyjadřování i ohleduplnost při diskusích. A ještě motivuje mladé, aby se naučili hrát na kytaru a nestyděli se zpívat zplna hrdla. Až v dospělosti se pak projeví, že ohleduplnost a kultivovanost je velká devíza do života a čestnost a odpovědnost je v jakémkoli povolání k nezaplacení.

Jsou to všechno vklady, které můžeme možná získat i jinde, ale v církvi určitě, a vrchovatou měrou.

K času prázdnin a dovolených patří letní dvojčíslo Českého bratra. Ak pohodě léta někde v altánu či v síti na zahradě trochu poezie. Tu najdete ke konci tohoto poněkud tlustšího vydání.

Milí čtenáři, příjemné léto, odpočinek i inspiraci vám přeje

Daniela Ženatá

Web 30 svobodných let k nahlédnutí

Listopadové dny roku 1989, zachycené ve vašich vzpomínkách a umístěné na www.30svobodnychlet.cz si již můžete prohlédnout a pročíst. Děkujeme vám za zaslané příspěvky!

V záložce *Pojďte s námi zaznamenat historii* je video s výzvou člena synodní rady Ondřeje Titěry, který se ohlíží za významem evangelické

angažovanosti v revolučních časech a nabádá k prohlédnutí domácích i sborových archivů a zaslání vhodných materiálů.

Pod záložkou *Synod 17. 11. 89* najdete dobové dokumenty z těchto zlomových dnů. V Praze na Vinohradech se právě konal 26. synod Českobratrské církve evangelické a 17. listopadu večer byly projednávány jednotlivé body programu. Jednání bylo přerušeno příchodem účastníků demonstrace na Národní třídu, která byla brutálně rozeznána policií. Synod vyslechl autentická svědectví, rozhodl o intervenci u nejvyšších představitelů

státu a přijal poselství, které mířilo k veřejnosti.

V záložce *Příběhy 89* se píše, co konkrétně se v těch dnech v různých místech událo. Atmosféru si můžete zatím připomenout pomocí dokumentů z Noslavi a z Písku. Děkujeme za ně a těšíme se na příběhy z dalších míst.

Noví kazatelé Českobratrské církve evangelické

Tři absolventi ročního vikariátu převzali z rukou synodního seniora a synodního kurátora Osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře.

Pohovorem se synodní radou a na doporučení komise pro hodnocení absolventů vikariátu rozšířili Kristýna Kupřová, Michael Pfann a Aleš Rosický rady farářů ČCE a všichni tři se chystají na práci ve sborech.

Získání Osvědčení předchází důkladná příprava ke službě kazatele. Po dokončení studia na Evangelické teologické fakultě Univerzity

Karlovy nastupují zájemci na roční vikariát. Jejich působení na sborech hodnotí mentoři, u nichž vikariát vykonali, hodnotí se také účast na katechetickém, homileticko-liturgickém a pastoračním semináři a zadaná písemná práce. Poté kazatelští adeпти předstoupí před komisi pro hodnocení absolventů vikariátu a k závěrečnému pohovoru se synodní radou.

Brněnské školy Evangelické akademie posílí svými absolventy pomáhající profese

Letošní absolventi Evangelické akademie v Brně – Vyšší odborné školy sociálně právní a Střední zdravotnické školy složili v polovině června předepsaná absolutoria, maturity či závěrečné zkoušky, včetně praktických částí.

Náročné dny byly korunovány bohoslužbami na závěr školního roku, kde studenti obdrželi diplomy, maturitní vysvědčení a výuční listy. Jak v Červeném kostele v centru Brna (pro absolventy VOŠ), tak v kostele sv. Jiljí v Brně-Lišni (pro střední zdravotnickou školu) zaznělo poděkování všem, kdo si vybrali studium a práci v pomáhajících profesích, všem, kdo studenty vedli a vzdělávali, a Pánu Bohu, který žehná

dobrému dílu. Bohoslužby vedla školní kaplanka Marta Židková, která všem absolventům popřála dobrou práci, vstřícný pracovní kolektiv, podporu a Boží doprovázení v náročných povoláních. Není samozřejmé, že si mladí lidé tyto obory vyberou a do služby v pomáhajících profesích nastoupí. A jsme hrdí na to, že ve školách Evangelické akademie se těmto lidem dostane kvalitního vzdělání a že se osvědčují ve zdravotnických, sociálních i poradenských zařízeních, kam jsou profesně postaveni.

Last minute – hledáme asistenty a nabízíme poslední volná místa v Bělči

Stále hledáme ještě několik dobrovolných asistentů pro rodinné pobyty s lidmi s postižením v Bělči nad Orlicí, v termínech 6.–13. 7. a 24.–31. 8. 2019.

Dále nabízíme v Bělči nad Orlicí poslední volná místa na srpnových rodinných pobytech

(10. – 17. 8. 2019; 17. – 24. 8. 2019). K dalším informacím a přihláškám se dostanete na <https://prihlasky.srcce.cz/leto>, případně na adrese vychova@e-cirkev.cz.

Děkujeme!

TÉMA: CO DÁVÁ CÍRKEV ČLOVĚKU DO ŽIVOTA?

modlitba na léto

od narození do hrobu
mě církev provází
ale věřit za mě nebude

nedělní škola
hodně naučí
probudit může Duch

konfirmace
radostná a nadějná
o utvrzení víry prosím tebe Pane Bože

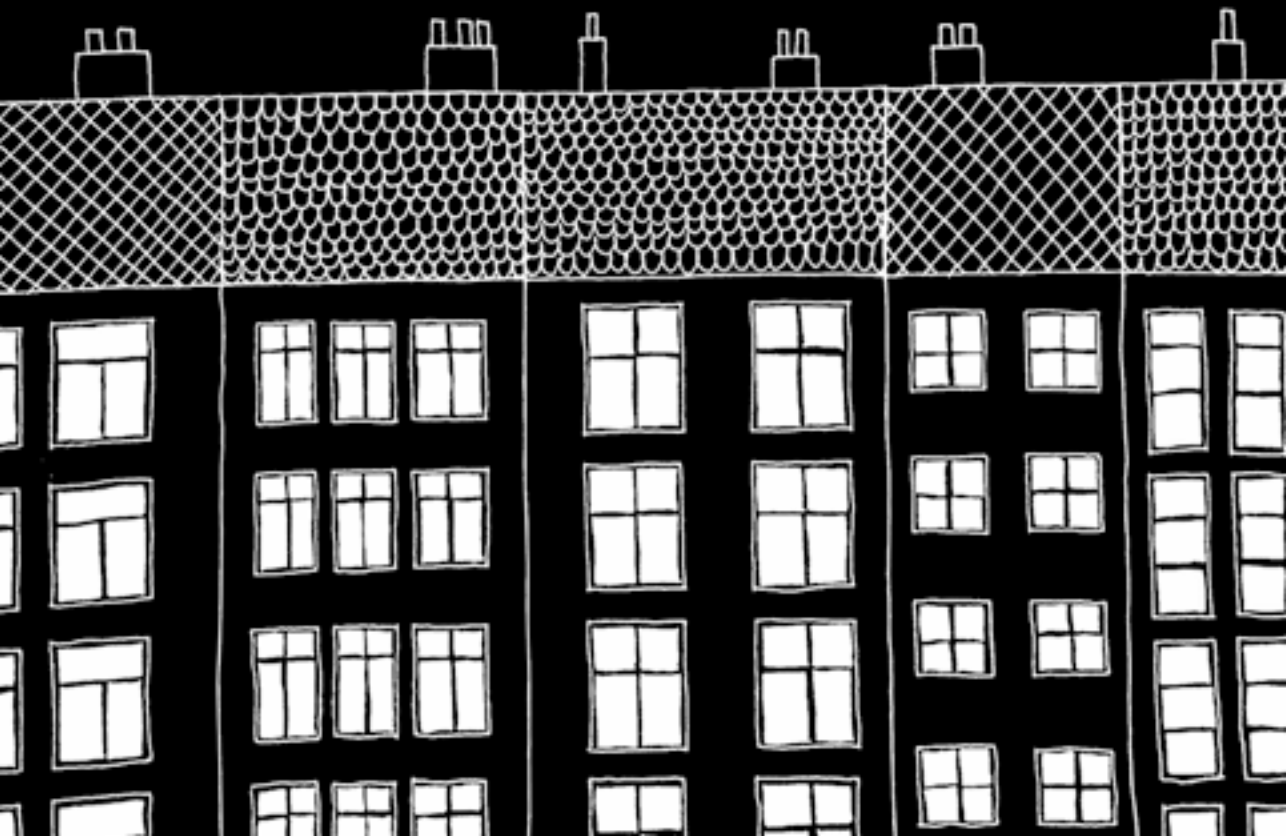
svatba v kostele
slavnostní a krásná
ale manželství žijeme doma

církev
lod' kterou jedeme spolu
lidi s Pánem Bohem

doufám
věřím
děkuji

modlitba **Lenky Ridzoňové**

kresba: Sára Brandová

Církev nám odkrývá vícerozměrnost života

Bůh působením své moci mezi námi může učinit neskonale víc, než zač prosíme a co si dovedeme představit (Ef 3,14–19)

Co dává církev člověku do života? Já bych odpověděla: dává mi svědectví o naději v životě i v umírání. Svědectví o tom, že můj život má dobrý smysl, i když se mi všechno nevydaří, i když se moje tělo jednou rozpadne v prach...

Ale ono to vlastně není jen svědectví. Církev netlumočí jen nějaký obsah, nepředává „produkt“. Jde v ní o víc. Když hledám biblický text pro tuto úvahu, všímám si zvláštní věci. Novozákonní texty nehovoří o tom, co církev člověku dává, ale o tom, čím se člověk v církvi stává. Ani apoštol Pavel v listu Efezským neprosí za to, co člověk z církve může mít, ale za to, kým v církvi může být. Církev nedává, církev člověka zásadní způsobem formuje. Prostředkuje mu novou identitu. Proto se ptejme: Kým se člověk v církvi, s pomocí Ducha svatého, stává?

Apoštol Pavel ve své modlitbě prosí za Efezské, aby se v nich upevnil „vnitřní člověk“, aby se Kristus stal obyvatelem jejich srdce a oni si osvojili jeho způsob myšlení a jednání. Pro toto dorůstání do podoby pravého lidství otvírá církev prostor svým kázáním, svátostmi, modlitbami, setkáváním, službou... Umožňuje stávat se člověkem, který nežije jako solitér, ale zakouší plnost života ve vztazích k Bohu a k bližnímu. Podněcuje k životu z Ducha a v Duchu.

Zakořeněnost v Kristově lásce nám pak otvírá nové dimenze života. Co můžeme zachytit svými smysly nebo dokázat rozumem, to je jen zúžený výsek skutečnosti. Se srdcem proměněným Kristovou přítomností poznáváme, že tam, kde končí svět lidských možností, ještě nekončí svět Boží. Nad hranicemi prostoru a času tušíme oblast Boží skutečnosti, která přichází do našeho světa v lásce Božího Syna a touto láskou svět přetváří. Tak ve světě, který běžně pojmáme jako plný daností

a fatalit, zakoušíme ještě jeden rozměr navíc – to, co jej přesahuje a proměňuje.

Kristovu lásku nemůžeme poznávat v roli nezaopatřených pozorovatelů. Tu lze poznat jedinečně tak, že je jí člověk zasažen v srdci, že v ní zapustí kořeny a začne z ní čerpat živiny pro svůj život. A to se neděje izolovaně, ale „spolu se všemi bratřími“, tedy ve společenství církve. Komu je Bůh blízko, ten se

stává blízkým druhým lidem. A tato vzájemná blízkost věřících lidí zas poukazuje zpět k blízkosti Boží.

Konečný cíl tohoto hledání sebe sama je člověk prostoupený „vší plností Boží“. K němu život v církvi směřuje. Možná nám tento cíl připadá nedosažitelný. Lidé jsou příliš vzdáleni tomu, jehož podobu mají zrcadlit. I my si v určitých situacích držíme Krista pěkně od těla. Závěr apoštolovy modlitby však přesto povzbuzuje. Pavel připomíná, že Bůh „působením své moci mezi námi může učinit neskonale víc, než zač prosíme a co si dovedeme představit“. V tom spočívá naše naděje – pro nás i pro naše všelijak nedokonalá církevní společenství.

Tabita Landová, praktická teologie ETF UK;

foto: Olga Dvořáková

Připravuje církev pro život?

O určité jednostrannosti pohledu současné církve na svět

„Je fascinující to srovnávat: Včera večer na biblické hodině, dnes v práci. Jsou to dva úplně jiné světy, které spolu nemají nic společného. Nic z jednoho se nedá použít v tom druhém,“ řekl mi jeden presbyter, vedoucí v technickém oboru.

Zejména evangelické církve hlavního proudu se v západním světě povážlivě mýlí se zkušeností docela velké části populace – mužů středního věku, kteří jsou v církvi zastoupeni poměrně řídky. Na rozdíl od společenství ortodoxních židů, muslimů, ale třeba i tradicionalistických katolíků či některých letničních. Ne že by církev se svým poselstvím nějak zaspala: Upozadění zkušenosti docela podstatné části populace se dnes znatelně začíná projevat i ve světské kultuře, většinový protestantismus byl v tomto přístupu spíše předvoj.

Mateřský přístup

Převažující postoj dnešního protestantismu dobře vystihuje sousloví „bezpodmínečně přijetí“. Často zaznívá v kázání i v katechezi. V Písmu bychom je tak jednohlasně rozhodně nenalezli. Podmínečné vyjádření „budete-li dodržovat má přikázání“ nebo „zůstanete-li v mém slovu“ zaznívá mnohem častěji. Bezpodmínečně přijímat je typické spíše jen pro jednu životní zkušenost a životní fázi: mateřství.

Pochopitelně: Když nemluvně pláče, nikdy si nevymýšlí. Klást nějaké nároky na nemluvně je rovněž nesmyslné. Mateřský pohled má však i jednu nebezpečnou stránku – kdokoliv, kdo by byl kritický k nemluvněti nebo na ně nějaké nároky kladl, musí být samozřejmě absolutně zlý. V církevním prostředí tak často můžeme sledovat, že sympatie získává ten, kdo si dovede srdceryvněji stěžovat. U toho, kdo je k někomu kritický nebo vznáší nějaké nároky, se často automaticky předpokládá zlovolná motivace. Na rozdíl od nemluvnat však

dospělí někdy prostě lžou nebo jim alespoň chybí náhled na sebe sama. A tak se spravedlivé rozhodování o tom, kdo je v právu, neobejde bez – práva. Bez toho, že na lidi bez rozdílu přece jen nějaké nároky klademe.

Každý od nás něco čeká

V základu zvěsti evangelia sice je bezpodmínečné vyvolení Izraele a bezpodmínečné vyvolení jedince ke spáse. To obojí je mateřsky konejšivá zvěst. Plná zvěst Písma však také mluví o člověku, který je stvořen, „aby byl“ obraz Boží. Aby se stával obrazem Božím. Od Boží lásky k člověku si nelze odmyslet, že Bůh vidí v člověku nějaký potenciál, který se má rozvinout. Že od člověka očekává nějaké ovoce. Nejen to; člověk sám nachází hlubší životní uspokojení tehdy, pokud se cítí skutečně potřebný. Chceme, aby od nás bližní něco čekali. Sami dovedeme pojmenovat konkrétní věci, kvůli kterým máme určitého člověka rádi. Prostě – láska, která i nás samé uspokojuje, je obvykle „za něco“, „kvůli něčemu“.

Toto poznání začíná být velmi důležité ve chvíli, kdy děti poprvé začínají trávit více času mimo rodinu. Tedy mezi vrstevníky na základní škole, kteří je bohužel nebudou mít rádi „pro jejich krásné modré oči“. Děti o svých vrstevnících uvažují velmi přímočaře: Kdo mi může co nabídnout, kdo mě může ochránit, či ohrozit.

Role otců

Intuitivní sklon otců provozovat s dětmi polštářové bitvy, na výletě je protáhnout blátem a děti všelijak škádlit, je ve vývoji dítěte nenahraditelný. Hravě, bezpečně děti připravovat na drsnost světa je úplně stejně důležité (!) jako je umět pohládit či pochválit. Drsná skutečnost dětství totiž je, že vlastnosti jako tvořivost či inteligence jsou v dětském kolektivu do takových dvanácti let skoro k nepoužití. Vše je

velmi fyzické. Ze společenských schopností hraje hlavní roli schopnost být čitelný, odhadnutelný (trochu jako když se blížíme ke koni): schopnost dívat se do očí, stát rovně, čelem ke skupině. Z těch měkčích schopností schopnost věnovat druhým pozornost – i když nás při naší skutečné či domnělé

intelektuální výši nejdříve moc nezajímá, co říkájí. Kdo zjistí, že lidé nemusí být zrovna chytří na to, aby byli charakterní a zábavní, stane se duševně bohatším na celý život.

Schopnost odstrašení

Stěží ovšem pominout, že šikana je něco skutečného a patří k tomu nejhoršímu, co lidský tvor dovede vyprodukovat. Říci oběti šikany něco o nastavení druhé tváře svědčí o opravdu velkém nedostatku schopnosti se vcítit. Kdo má sklony dávat takové rady, ať nejdříve zkusí najít na celém světě někoho, komu se takto problémy ve škole vyřešit podařilo. A především, nastavit druhou tvář má morální hodnotu jen tehdy, pokud se pro to můžete skutečně rozhodnout, pokud máte reálně i druhou možnost – tvář nenastavit.

Schopnost účinného odstrašení, která v tomto věku znamená obvykle praštit tak, aby si to ostatní rozmysleli, zůstává v jemnější podobě důležitá i po zbytek života. Konečně i dospělí lidé dovedou ocenit, když jste jim neoplatili zlým za zlé.

Závaznost přátelství

Snad proto nám i trochu uniká, že člověk uzavírá přátelství nejen pro intelektuální rozptýlení, ale také na obranu před ohrožením. A že přátelství zavazuje k obraně druhého. K tomu, že budu ochoten slovního, společenského nebo fyzického konfliktu. Ve starší dětské literatuře nacházíme obvykle děti pod ochranou party z jejich vesnice či ulice. Jak píše Karel Poláček: „My, kteří bydlíme v Palackého ulici, jsme přátelé, ale ostatní jsou nepřátelé. My jsem ti nejudatnější, pročez jsme postrachem všech nepřátel. Kterí jsou nepřátelé: To jsou Ješínáci, ti nejzlejší. Ostávají v Chaloupkách, jsou zrzaví a mají obličej pihovaté...“ Kluci z *Bylo nás pět* neměli důvod ze svého kruhu někoho vylučovat a trápit: Snažili se nějak začlenit i rozmazleného Otíka, protože proti Ješínákům každá ruka dobrá.

Konec konců jako byla každá ruka dobrá Abrahamovi, když „uslyšel, že jeho bratr byl zajat a vytrhl se svými třemi sty osmnácti zasvěcenci, zrozenými v jeho domě“. Loajalita, oddanost není v dnešním církevním rozhovoru (na rozdíl od Písma) příliš vyzdvižovaná hodnota. A tak i v dospělém životě, dostane-li se člověk do nějakého intelektuálního či společenského konfliktu, může počítat s tím, že většina lidí raději zaujme nestrannou pozici „mediátorů“, uvidí ctnost v tom, že je nad jeho spor povznesena. Je to vlastně takové to holčičí „kluci, neperte se“, hlas znějící dnes, stejně jako tehdy, nepříliš osobně, nepříliš zainteresovaně.

Na co církev člověka připravuje a nepřipravuje

Církev tedy v souhrnu člověka dobře připravuje k mateřství, ranému rodičovství a pečovatelskému, konec konců k pastýřské práci. Dobře nás chystá k nerovným vztahům, ve kterých je na nás někdo odkázán a nemůže jinak, jako je zdravotnictví ►

či pedagogika. Možná nás připravuje i na prostředí, kde je důležitý konsenzus, jako je činnost v politických stranách nebo některých akademických oborech.

Ale nepřipravuje nás příliš dobře na vztahy mezi sobě rovnými, ke kterým vždy patří soutěž, určité zápolení i vyjednávání. Na vztahy, ke kterým neodmyslitelně patří i jistá očekávání od druhého. Nepřipravuje dobře na manželství, do kterého až příliš mnoho z nás vstupuje s představou, že půjde o pokračování rodičovské péče.

Nepřipravuje lidi na to, že budou v tomto vztahu muset umět jasně dát najevo, co chtějí, a že jim také někdo řekne, co chce bezpodmínečně od nich. Nepřipravuje dobře na ten druh přátelství, ke kterému patří vzájemné hecování, které tlačí k překonávání sebe sama. Nepřipravuje dobře na fyzicky nebezpečná povolání, třeba na stavbě nebo u policie, ve kterých jsou lidé stále nuceni testovat pevnost jeden druhého, protože na sobě navzájem závisí životem. Na profesi, ve kterých nejde moc užívat slov jako „možná, kdyžtak“ nebo „myslím si“.

Nepřipravuje dobře na vztahy a profese, jejichž nutná součástí je konflikt, který mateřské vnímání světa rovnou vylučuje – pak ale také nemá co říct k tomu, jaká by měla být pravidla konfliktu čestného.

Nepřipravuje dobře na situace vyžadující agresi (třeba jen slovní), protože agresi rovnou vylučuje. Pak jí ovšem nemůže dát ani míru ani hranici.

Církev je dnes trochu jako dívka, která si především nechce zkazít dobrou pověst. Některé lidi tak nechává téměř úplně stranou.

Tomáš Pavelka, kresby Petra Fischerová

ROZHOVOR S PODNIKATELEM PETREM ZAJÍCEM

Občas je dobré zdolat vysoký schod

O to déle pak můžete jít zase po rovině

Petr Zajíc (*1963) žije celý život v Hovoranech, které náleží k evangelickému sboru v Hodoníně. Kdysi byl však osloven kázáním faráře v Kloboukách tolik, že se tam stal členem sboru a tvrdí, že Hovorany patří ke klobouckému sboru – jiná evangelická rodina totiž v Hovoranech není. Působí v Kloboukách i jako presbyter, dokonce místokurátor.

Z firmy zvané Kovářství, která vznikla hned po revoluci, Petr Zajíc vybudoval skutečně prosperující podnik. Spolupracuje s italskou firmou RIK-FER a dosahuje opravdu dobré úrovně uměleckého zpracování kovaných kovářských výrobků a kovaného hutního železa. Je ženatý, má dvě děti a osmiměsíčního vnoučka.

Jak Kovářství Petr Zajíc v roce 1990 vzniklo?

Původně jsem byl zaměstnán jako energetik v místním zemědělském družstvu. Už dva roky před devětaosmdesátým rokem jsem získal živnostenský list na pořizování videozáznamů a za-

Petr Zajíc

býval jsem se vedle své práce natáčením videí. Točil jsem, o co byl zájem. Pro církev, pro obec či okres, různé folklórní akce, o víkendech svatby. Po revoluci jsem přemítal, jak s novými možnostmi naložit. Můj děda byl kovář a doma byla stará kovárna. Já jsem dědečka zažil naposledy asi v deseti letech. Byl už starý a potřeboval svařit list k pásové pile, sám by to ale nezvládl. Tak jsme to ve výhni dělali spolu, děd a vnuk. Byla to náročná práce a musela být přesná. Dědeček mi říkal, co a jak, a zvládli jsme to. Tak jsem si řekl – proč ne, zkusím to.

Začínal jste jako firma jednoho muže?

Ano, ale asi po čtvrt roce jsem už měl jednoho zaměstnance. Byli jsme zpočátku dva, postupně se firma rozrůstala.

Co jste nabízeli? Jaký jste měli sortiment?

Jedna z prvních zakázek byly mříže do pražského ateliéru jednoho významného fotografa. Zábradlí a mříže všeho druhu byly od začátku nejžádanější. Ale zaměstnával jsem i podkováře a podkovávali jsme i koně.

Měli jste i prodej přes internet?

To mně zpočátku trochu ušlo. Ačkoli jsem už před revolucí měl jako energetik v družstvu dobrý a výkonný počítač, nástup internetu jsem tak úplně nezachytil, protože neumím dobře anglicky. E-shop jsme otevřeli později, ale dnes už je to naprosto běžné a obchodujeme čile. S internetem se změnilo úplně všechno. Dnes, když nejde internet, může jít polovina zaměstnanců domů.

Odráželo se v počátcích vašeho podnikání, že jste křesťan a evangelík?

Tenkrát asi ne. Některé věci jsem zcela úmyslně oddělil. Například své přátele jsem zařadil do pomyslné skupiny, se kterou neobchoduji, chci mít s nimi jiný vztah než obchodní. A podobně to platí pro církev. Ne, že bych pro církev nikdy nic nedělal, možná si čtenáři vybaví mříž u vstupu do Červeného kostela v Brně nebo bránu a zábradlí v Moravci, ale vztah se snažím držet jiný než obchodní. Myslím si, že je důležité mít lidi, se kterými můžete věci rozebrat, otevřít se jim, zanádat si s nimi, ale nejednat s nimi jako s obchodními partnery.

Když se stanete zaměstnavatelem, mohou nastat pracovní právní spory se zaměstnanci, kteří jsou přitom sousedé nebo lidé ze sboru. Co s tím?

Nejsem přísný podnikatel, nedokážu člověka vyhodit, mám takovou sociální optiku. I člověk pomaleji chápající udělá spoustu práce, třeba i takovou, kterou by jiný nedělal. A já vím, že se taky musí nějak žít. Tohle myslím člověka církev naučí. Byl jsem dlouhá léta v dozorčí radě zdejšího střediska Diakonie (Betlém, ►

pozn. red.), kde pečují o lidi s postižením, a to také moje vnímání světa ovlivnilo.

Od roku 2002 se vaše firma jmenuje RIK-FER. Co to znamená?

Moje společnost se nejdříve jmenovala Akant – podle častého kovářského výrobku – akantového listu. Ten výraz se používá pro stylizované ornamentální zobrazení jednotlivých listů či celé rostliny, je to

vstupní mříž v Červeném kostele v Brně

také součást výzdoby varhan v klobouckém kostele. Měl jsem ale obchodního společníka v Itálii, který měl stejný sortiment. Tak jsem svůj název před 17 lety opustil a přijal jméno firmy tohoto partnera. Výhoda je v tom, že máme spolu katalog výrobků a lépe se nám spolupracuje.

Jak se firma rozvíjí?

Kdysi, myslím, že to bylo tak v prosinci 1989, jsem jel autem a v rádiu poslouchal přednášku profesora Vaňouse o ekonomii podnikání. Ta mě tak zaujala, že jsem zastavil a začal si dělat poznámky. A pak jsem za deset let postupně opravdu naplnil devět bodů z deseti, které tam vysvětloval. Ten desátý bod ovšem byl, že v určitém stupni rozvoje musíte

svou společnost prodat. Nechápal jsem – přece neprodám svoji firmu, kterou jsem deset let budoval! Pak jsem ale pochopil, že má-li se firma dál rozvíjet, něco se stát musí. Například se s někým spojit a dosáhnout větší stability, širšího trhu a podobně. Tak jsem se pro to rozhodl. Místo malých schodů musí člověk někdy vyšplhat na velký schod, aby pak mohl jít zase chvíli po rovině.

Kolik máte dnes zaměstnanců?

Ono je to trochu v pohybu, ale teď je nás kolem dvaceti. Máme kovářskou a zámečnickou výrobu, ekonomické oddělení, skladníky, e-shop.

Může to, že jste zakotven ve sboru a v církvi, v podnikání fungovat jako opora?

Nevím, jestli je to církev nebo osobní vztah k Bohu. Spíše jde o určité nastavení hodnot, o morální kritéria při rozhodování. Církev nás doprovází i vychovává, přidaná hodnota to určitě je. Chci podnikat čestně a zodpovědně.

Dá se tedy říct, zda je křesťanský postoj v podnikatelském prostředí výhodný, nebo není?

Mám konkurenci, o které vím, že se nechová úplně čestně. Víím, že může mít nižší ceny jen proto, že nepřiznává všechno, co by měla. Nechci je však udat. Říkám si, že slušný člověk, který věří v určité hodnoty, nepůjde přece na někoho žalovat. Možná mě to tak nerozhází i proto, že teď máme víc práce, než stihneme udělat, můžeme si tedy trochu vybírat. Takže mi ta konkurence zase tolik nevaří, i když je nekalá.

Nabízeli jste kurzy pro kováře, co to obnášelo?

Ano, jsem také ve výboru cechu kovářů. V rámci evropských vzdělávacích projektů jsme nabízeli kurzy tradiční kovářské výroby s možností rozšíření, třeba o kreslení kovářských návrhů v grafických programech, prezentace návrhů a výrobků, psychologii prodeje a podobně. Kro-

mě tradiční kovařiny jsme nabízeli také úvod do ostatních technologií – například zlacení plátkovým zlatem nebo cínování. Kovařina je staré tradiční řemeslo, které si zaslouží pozornost a péči.

Absolvoval jste tříleté vzdělávání a složil zkoušky na výpomocného kazatele. O teologii se tedy taky zajímáte?

Jen výpomocně, jak už v názvu stojí. Ale v poslední době mě oslovily Lutherovy texty. Čtu si jeho modlitby a vidím tam tolik použitelného pro současnost! Nalézám u něj odpovědi na

brána v Moravči vyrobená z plotu, který dosloužil v Nosislavi

mnoho otázek. A nádherným jadrným jazykem. Nedávno jsem jedno kázání, určené pro čtené služby Boží, Lutherem obohatil. Modlitby, písně, čtení z Písma. To se mi tak líbilo!

Máte prsty v kurzech kovářských i teologických, to je slušné rozpětí...

Mě na kurzech láká to, že potkám nové lidi. Když jsem skončil kurz na výpomocného kaza-

tele, našel jsem si dvouletý kurz restaurování a řemeslných prací v Památkovém ústavu Telč. To víte, že mám tři střední školy? Bavilo mě to, stále rozšiřovat znalosti a schopnosti.

Co vám dala církev do života?

Každý má nějaký svůj způsob modlitby. Někdo to vyčte z knížky, někdo se modlí volně. Mně se kdysi moc líbilo, jak Zdena Tichotová, zpěvačka Spirituál kvintetu, zpívala písničku *Sílu mi dej*. Na všechno člověk potřebuje najít

zábradlí u východu z kostela v Moravči

sílu – aby odpustil, aby byl velkorysý, aby dokázal zpracovat zlost a pláč. Tu sílu člověk musí někde vzít a musí si o ni neskromně požádat.

Co byste vzkázal čtenářům Českého bratra?

Čtete časopis celý, nevybírejte si texty jako rozinky z vánočky! A zkuste jej nabízet dalším čtenářům, protože to je poslední evangelický časopis, který máme, tak ať se ekonomicky udrží. A ať i vám Bůh dává sílu do dalších dní.

připravila Daniela Ženatá

OTÁZKA NA TĚLO

K čemu vám jsou zkušenosti ze života v církvi při vašem podnikání?

Má žena mi řekla: Často se v podnikání můžete snažit, jak chcete, stejně jako v církvi, a je to k... Ale přesto vás víra v dobrou věc přenesení přes těžkosti.

Miroslav Kadeřávek, majitel penzionu na
Českomoravské vysočině

Řemeslnou živnost provozuji od roku 1994. Myslím, že zkušenosti ze života v církvi mé podnikání nikterak neovlivnily. Ke všem svým zákazníkům se snažím přistupovat vstřícně a profesionálně. Je to fuška, ale funguje to. Hodně se jich vrací.

Petr Zefart, houslař

Naučil jsem se dívat na zaměstnance i zákazníky jako na „lidi“ se všemi pozitivy i negativy. Negativní postoje mají svou příčinu; a v Bibli jsou zaznamenána i některá řešení. V církvi to neumíme, ale snažíme se o to. Tak jsem se o to snažil i ve firmě. V komunikaci mi pomohla průprava z mládeže – psaní úvah, vedení skupin mládeže, lesních brigád, dětské tábory, kurátování – zodpovědnost za druhé, nejen za sebe. Nešlím, když se něco pokazí, a když vidím, že to nezvládnou, prosím Pána Boha o pomoc.

Jaromír Křivohlavý, vedoucí stavební firmy

Odpustit nebo propustit? Křesťanské prostředí či zkušenosti ze života v církvi velí odpustit. Mám si ale svěřené hřivny nechat rozkrást? To nemohu. Stejně si ale myslím, že máme v naší firmě větší toleranci k pochybení zaměstnanců, než je běžné. I toho však dovedou někteří zaměstnanci zneužít. Zažili jsme ovšem návrat ztraceného syna – zaměstnanec, který sám odešel, se po

několika letech vrátil právě z důvodu slušného jednání majitelů.

Tomáš Jelínek, ředitel firmy na výrobu nábytku

Nejvýraznější zkušenost z církevního prostředí znamená brát podnikání jako službu. Osvědčila se mi snaha rozumět potřebám zákazníka a navázat s ním až důvěrný vztah při řešení jeho problémů. K orientaci v podnikatelském

konkurenčním prostředí mi pomohly kontakty s členy organizace německých podnikatelů, která se zabývá podnikáním osob z křesťanského prostředí a jejich vzděláváním. Naučil jsem se tak považovat konkurenci za výzvu, nikoliv za nepřítele, a zisk nikoliv za něco nepatřičného, ale za legitimní výsledek nesnadné práce.

Pavel Stolař, majitel firmy pro tepelné
zpracování kovů

JPI

SYNODNÍ RADA

Z titulů projednaných na zasedáních 14. 5. , 28. 5. a 11. 6. vybíráme:

Vyznání a život církve

Synodní rada souhlasila s ustavením Mediální rady. Její členové jsou: Jiří Hofman (weby, sociální sítě), Tomáš Najbrt (správa webů), Monika Voženílková (propagace), Daniela Ženatá (periodika), Oliver Engelhardt (ekumena, fundraising), Eva Marková (celocírkevní aktivity), Vilém Branda (video), Ivo Mareš (PR), Jakub Malý (video), Jan Bouček (publikace), Karel Müller (video), Matouš Roskovec (design, fotografie a video) a Jiří Schneider (za SR).

Sbory a pracovníci

Synodní rada prodloužila pověření Daniely Chladilové jako pastorační pracovnice ve Vanovicích; potvrdila volbu Jana Juna za faráře v Horních Vilémovicích na plný úvazek a Jana Kellera ve sboru ve Veselí na úvazek 60 % a Ladislava Havelky za faráře ve Džbánově – Ústí nad Orlicí na plný úvazek; udělila Elen Plzákové dispenz od setrvání na místě farářky ve sboru v Praze 3-Jarově a Lence Ridzoňové od setrvání na místě farářky ve sboru v Praze 6-Střešovicích do konce doby jejich povolání; souhlasila s ukončením zaměstnaneckého poměru Jana Krupy, Evy Halamové, Heleny Junové, Michaela Hány a Vojena Syrovátky dohodou z důvodu odchodu do starobního důchodu. SR si váží ochoty všech pěti i nadále podle potřeby sloužit v církvi, a proto souhlasí se zachováním jejich

způsobilosti k ordinované službě faráře. SR udělila Darině Hybské Majdúchové osvědčení o způsobilosti k ordinované službě farářky v ČCE, přičemž jí promíjí povinnost absolvovat vikariát; prodloužila pověření pro kaplana Tomáše Mencla, který působí v nemocnici s poliklinikou v České Lípě; vzala na vědomí zprávu o průběhu a hodnocení zkoušky výpomocného kazatele Martina C. Putny a uděluje mu osvědčení o způsobilosti k ordinované službě výpomocného kazatele ČCE.

Vikariát

Synodní rada přijala Světlanu Greplovou do jáhenské praxe 2019/2020 a souhlasí s umístěním k mentoru Michalu Voglovi do Uherského Hradiště; vzala na vědomí zprávu o vykonání třítydenní bohoslovecké praxe studentky Elišky Havelkové ve sboru v Chrudimi; jmenovala Magdalénu Trgalovou předsedkyní komise pro vikariát a Ivu Květonovou členkou této komise.

Správa církve

Synodní rada ukončila činnost stávající strategické komise a děkuje jejím členům za nasazení pro věc.

Výchova a vzdělávání

Synodní rada vzala na vědomí rezignaci Pavly Queisnerové na členství v komisi pro pastorační pracovnice; udělila Daliboru Antalíkovi dlouhodobé studijní volno, jehož účelem bude vypracování dvou odborných článků a desetidílné série populárně naučných esejů. ►

Hymnologie

Synodní rada vzala na vědomí výsledek závěrečných zkoušek studentů Semináře církevní hudby Evangelické akademie a pověřuje Ludmilu Jiráčkovou, Kláru Hanychovou, Víta Henycha, Petra Šplíchala, Tomáše Grulichy, Barboru Šimečkovou, Radka Féru, Jana Sypáka, Evu Freitingerovou, Martu Pražanovou, Lýdii Špáníkovou, Jitku Katovskou a Jitku Voglovou službou kantora v ČCE a uděluje jim osvědčení o způsobilosti k této službě.

Ekumenické vztahy

Pavel Pokorný podal zprávu z Evropského setkání Světového společenství reformovaných církví v Edinburghu, které se zabývalo tématem „Evropa – rozpolcený kontinent?“, Oliver Engelhardt podal zprávu o cestě do Berlína, kde byl přítomen rozloučení s ředitelem Berlínského misijního díla Rolandem Herpichem, zprávu ze zasedání členských církví Světového luterského svazu v České republice, které se konalo v Českém Těšíně, a zprávu z konference o partnerství, která se konala v americké Atlantě. Synodní rada vzala zprávy na vědomí.

Zahraniční sbory

Synodní rada vzala na vědomí zprávu Pavla Šebesty o cestě do krajanského sboru ve Velikém Središti v Srbsku, kde mimo jiné popisuje pokus o registraci nového církevního subjektu v rámci srbských státních struktur. SR vzala na vědomí zprávu Miroslava Pfanna z cesty do krajanských sborů na Ukrajině. V Bohemce bylo zvoleno nové staršovstvo a složilo slib; zmíněny jsou akce, které proběhnou v létě v Čechách i chystané tříměsíční pobyty českých farářů v krajanských sborech.

Hospodářské věci

Synodní rada jmenovala Evu Zadražilovou předsedkyní poradního odboru ekonomického; schválila grantové výzvy na rok 2020 a ukládá ÚCK jejich rozeslání do farních sborů a seniorátů spolu s průvodním dopisem. Současně ukládá ÚCK stanovit rozdělení prostředků na mikroprojekty 2020 pro jednotlivé senioráty a informovat o tom seniorátní výbory.

Evangelická akademie

Synodní rada schválila nový návrh statutu Evangelické akademie.

Různé

Synodní rada přijala rezignaci Martina Féry jako delegáta valné hromady České biblické společnosti, vzala na vědomí zápis, který z valné hromady pořídil a poděkovala mu za zastupování. Jako nového delegáta pověřuje Lukáše Klímu.

Synodní rada souhlasila s převodem 250 000 Kč z prostředků Fondu sociální a charitativní pomoci do Fondu humanitární pomoci, spravovaného Střediskem humanitární a rozvojové spolupráce Diakonie ČCE.

Další jednání

Synodní rada se dále věnovala zprávám z jednání seniorátních výborů, personálním, provozním a organizačním otázkám. **DaZ**

KOMISE PRO ČESKÉ CÍRKEVNÍ DĚJINY 17. STOLETÍ

Posvátný obraz mezi úctou a nenávisť

V úterý 21. května se uskutečnilo druhé odborné kolokvium, pořádané Ekumenickou komisí České biskupské konference

a Ekumenické rady církví pro české církevní dějiny 17. století.

Takováto kolokvia mají vnést více porozumění do problematických období dějin církve v našich zemích a významné místo má při nich diskuse nad zvoleným tématem.

Téma letošního setkání, „Posvátný obraz mezi úctou a nenávistí“, přilákalo do kostela sv. Vojtěcha v pražských Dejvicích přes 40 zájemců. V centru pozornosti byl obraz a jeho místo v životě křesťanského společenství. Jako dílčímu

tématu se setkání věnovalo projevům úcty i neúcty k obrazům v různých obdobích křesťanských dějin a související teologické argumentaci.

Dopoledne patřilo třem hlavním referátům, které přednesli prof. Jan Royt, prof. Jiří Mikulec a Dr. Sixtus Bolom-Kotari. Zatímco první referující představil souhrnné zamyšlení nad obrazy a obrazoborectvím v různých periodách cír-

kevních dějin, tématem druhé přednášky byla katolická argumentace ve prospěch posvátných obrazů, určená prostým věřícím v době baroka. Třetí přednáška se týkala role obrazu v prostředí českých a moravských evangelíků s přesahem až do současnosti. V nabitém odpoledním programu jsme vyslechli celkem osm koreferátů, které s ohledem na dané téma reflektovaly poměrně pestrý obraz českých konfesních tradic od středověku po 20. století. Zájem publika podtrhly živé diskuse, které následovaly po každém z příspěvků.

V závěrečné krátké panelové diskusi byla deklarována společná vůle v těchto setkáních pokračovat. Účastníci oznámili záměr uspořádat kolokvium i v příštím roce; mělo by reflektovat jedno z velkých výročí českých dějin, rok 1620, tak jak jej v průběhu dějin chápaly následující generace.

tiskové oddělení České biskupské konference

ÚMRTÍ

Dne 28. května zemřela ve věku 97 let **Dagmar Bružová**, někdejší pracovnice odboru mládeže v ústředí Českobratrské církve evangelické.

Ve věku 76 let zemřel 14. června **Jan Kočib**, dlouholetý kurátor sboru v Růžďce a člen seniorátního výboru Východomoravského seniorátu.

SVĚTOVÁ EKUMENA

V Ženevě zasedala rada Světového luterského svazu

Ve dnech 13.–18. června zasedala rada Světového luterského svazu (SLS), jehož člen je také Českobratrská církev evangelická. ►

Delegáti se scházejí nejméně jednou za rok a řeší běžnou agendu, schvalují rozpočty, přijímají finanční zprávy a plní další povinnosti, z ústavy svazu vyplývající. Od roku 2017 má v radě SLS svého zástupce i Česká republika – Olgu Navrátilovou z Českobratrské církve evangelické.

Letošní zasedání připomnělo pokračující humanitární katastrofu po tropických bouřích v jihovýchodní Africe. Rada vyzvala členské církve k finanční, materiální, psychologické a pastorační pomoci. Přetrvávající problém na mnoha místech světa je také pronásledování věřících pro jejich víru.

Rada dále vyzvala například k ochraně světové biodiverzity a Božího stvoření a k podpoře takových činností, které povedou ke zpomalení masového vymírání stovek tisíců druhů rostlin a živočichů. Apelovala na mezinárodní společenství, aby se přiklonilo k ekonomice fungující na trvale udržitelných principech. Je třeba opustit současný model drancujícího ekonomického růstu.

Světový luterský svaz zastupuje celkem více než 75 milionů křesťanů z 99 zemí světa.

Hof

PRACOVNÍ POZICE

Vedoucí referátu stavebních investic

Vedoucí tajemník ústřední církevní kancelář Českobratrské církve evangelické vypisuje výběrové řízení na obsazení pracovní pozice

vedoucí referátu stavebních investic

Agenda zahrnuje:

- přípravu a zajištění realizace stavebních akcí ústředí církve, organizaci výběrových řízení, spolupráci se smluvními partnery, zajištění jednání s orgány veřejné správy, kontrolu provedených prací, schvalování fakturace, přebírání provedených prací jménem investora, kontrolu splnění povinností zhotovitelů po převzetí díla atp.;
- výkon činnosti manažera projektu pro velké investiční projekty církve;
- vedení plánu investic do nemovitostí povšechného sboru tak, aby byla zajištěna jejich průběžná údržba a rozvoj;
- poskytování odborných konzultací a doporučení ve vztahu k nemovitostem ve vlastnictví jednotlivých farních sborů;
- podíl na přípravě rozhodovacích procesů v rámci podpůrných systémů pro údržbu a investice do nemovitého majetku farních sborů;
- dohled nad průběhem investičních stavebních projektů farních sborů a jiných právních subjektů ČCE, využívajících prostředků získaných prostřednictvím ústředí církve;
- další související práce a činnosti ve shora popsané oblasti dle aktuální potřeby církve.

Požadujeme:

- VŠ vzdělání stavebního zaměření
- trestní bezúhonnost
- nejméně pět let praxe v oboru (praxe na straně investora výhodou)

- dobrou orientaci v procesech přípravy a organizace výstavby
- dobrou orientaci ve správních řízeních, týkajících se staveb
- znalost práce s PC
- řidičský průkaz skupiny B nebo vyšší výhodou
- znalost prostředí a organizačního uspořádání Českobratrské církve evangelické výhodou
- znalost německého nebo anglického jazyka výhodou.

- Nabízíme:
- perspektivní, zajímavou a odpovědnou práci
- pracoviště v centru Prahy, dobrý pracovní kolektiv
- pomoc při hledání bydlení v Praze
- zaměstnání formou pracovní smlouvy na plný pracovní úvazek s flexibilní pracovní dobou
- 25 dní dovolené
- stravenky
- možnost příspěvku zaměstnavatele na důchodové a životní pojištění
- nástup od 1. 9. 2019 nebo dle vzájemné dohody.

Přihlášky spolu se strukturovaným životopisem, motivačním dopisem a fotokopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání zasílejte do 31. 7. 2019 (rozhoduje datum doručení) na níže uvedenou poštovní nebo e-mailovou adresu:

Ústřední církevní kancelář ČCE

Jungmannova 22/9

111 21 Praha 1 – Nové Město

e-mail: podrouzek@e-cirkev.cz (do

předmětu e-mailu uvádějte: výběrové řízení – pozice „vedoucí referátu stavebních investic“)

Českobratrská církev evangelická si vyhrazuje právo výběrové řízení prodloužit, případně pracovní pozici neobsadit.

personální oddělení ÚCK

OZNÁMENÍ

Sbor v Hošťálkově hledá kazatele

Sbor ČCE v Hošťálkově hledá kazatele na plný úvazek s nástupem od 1. 9. 2020. K dispozici je byt 5+1 ve sborovém domě, garáž a zahrada. Ve sboru jsou zastoupeny všechny generace pasivně i aktivně. Pravidelně se konají biblické hodiny, modlitební setkání, nácvik sborového zpěvu, nedělní škola, náboženství, setkání dorostu a mládeže. Několikrát do roka se konají bohoslužby v kazatelské stanici v Rajnochovicích, rodinné bohoslužby i bohoslužby mládeže a odpolední bohoslužby pro seniory. V obci je lékař, obchody, pošta, školka i škola. Do větších měst (Vsetín, Valašské Meziříčí) je dostupnost dobrá. Od kazatele očekáváme komunikační schopnosti napříč generacemi, lásku k lidem, misijní zápal a ekumenickou otevřenost. Pro více informací je možno kontaktovat současného faráře sboru Petra Maláče – petr.malac@seznam.cz. Více informací o aktivitách sboru naleznete na <http://www.ccehostalkova.cz/>.

Jana Flachsová, kurátorka

Sbor v Praze-Modřanech hledá faráře

Farní sbor ČCE v Praze 12-Modřanech hledá duchovního na plný úvazek. Místo je volné od 1. 1. 2019. Bydlení na faře ve sborovém domě. Informujte se u kurátora sboru Tomáše Mikoláška, tmikolasekg@gmail.com

MOJE CÍRKEV

Diakonie
Českobratrské církve evangelické

slavnostní večer k 30. narozeninám Diakonie ČCE
koncert Hradišťanu v Pražské křížovatce
20. června 2019, foto: František Plzák

Strategický plán ČCE

Pomocník pro práci v církvi a podporu života ve sborech

Potřileté práci byl na synodu ČCE v květnu 2019 přijat „Strategický plán do roku 2030“. Jde o první dokument tohoto typu, který v prostředí ČCE vznikl.

Nespokojenost části církve s některými aspekty života ČCE

Mnohé sbory ČCE jsou živé a otevřené, vykazují činnostnou aktivitu na poli bohoslužebného života, katecheze, pastorační, dobrovolnické i institucionální diakonie, misie... Přírůstek nových členů a aktivit v těchto sborech (především městských) je ovšem menší než jejich úbytek ve sborech jiných (nejčastěji ve venkovských oblastech). Jinými slovy: ozvučnost evangelia ve sborech ČCE není taková, aby mohla vzdorovat trendům sekularizace, v naší zemi zvláště silným.

To se ovšem děje v době, kdy v české společnosti zároveň strmě vzrůstá zájem o nejrůznější formy spirituality, často alternativní, ezoterické, novopohanské či eklektické. Na tuto duchovní žízeň v okolí našich sborů nedokážeme křesťanskou zvěstí odpovědět tak, jak bychom si přáli.

Finanční odluka od státu

ČCE je nyní ve výjimečné ekonomické situaci. Do roku 2012 byla přibližně polovina jejího rozpočtu tvořena státním příspěvkem; šlo o pozůstatek pravidel z komunistické doby. Totalitní stát zabavil hned kolem roku 1950 většinu majetku církví, především většinové katolické. „Na oplátku“ se komunisté zavázali hradit část církevních výdajů, především mzdy duchovních. Tyto platy byly samozřejmě velmi nízké. Tento model přetrvával právě až do roku 2012.

Ovztahu státu a církví začal platit od roku 2013 nový zákon. Stát se zavázal co nejrychleji vrátit komunisty dříve ukradený církevní majetek, který ještě bylo možno vrátit. Tento majetek dostala zpátky především církev římskokatolická. Majetek, který

již nebylo možno vrátit, stát postupně splácí penězi, a to ve 30 splátkách v období let 2013–2042. Části těchto financí se římskokatolická církev vzdala ve prospěch ostatních malých církví. Jen díky tomu našlo toto řešení (souběžné restituce a finanční odluka státu a církví) ekumenickou a politickou podporu. Stát tedy splácí dříve ukradený církevní majetek, zároveň ovšem snižuje dosavadní příspěvek na provoz církví, především na platy duchovních.

Základní údaje o České republice:

- Obyvatelstvo: 10.580.000
 - Římskokatolíci: asi 20 %
 - Ostatní církve, především protestantské: asi 2 %
 - Ostatní náboženství dohromady: do 2 %
 - (v posledním sčítání lidu téměř polovina obyvatel na otázku po náboženském vyznání neodpověděla, proto se čísla jen odhadují)
-

ČCE má tedy dočasně prostředků více. Zároveň je zřejmé, že od roku 2030 bude od státu dostávat méně peněz a od roku 2042 už vůbec nic. To činí situaci pro dlouhodobé plánování života a služby církve velmi obtížnou: Přejít na samofinancování rychleji, získat sice větší investiční finanční polštář pro budoucnost plného samofinancování, ale zároveň přitom ztratit samostatnost menších sborů a jejich farářská místa? Nebo přejít na samofinancování pomaleji, dát tím menším sborům možnost udržet farářská místa déle, ale v budoucnosti hospodařit pouze s průběžnými příspěvky aktivních členů?

Hlavní témata strategického plánu

V této zlomové situaci stanoví strategický plán sedm hlavních témat. Ke každému přiřazuje dílčí cíle a úkoly: ▶

1. Živý sbor
2. Zbožnost jako péče o víru
3. Srozumitelnost a misijní otevřenost
4. Klíčoví lidé
5. Přechod na samofinancování
6. Diakonie, kaplani a Evangelická akademie
7. Efektivní řízení a hospodaření

Živý sbor

V protestantském pojetí má pro křesťanskou víru místní sbor zásadní význam. Jeho základní úkoly a funkce jsou následující (volně podle Sk 2,41–47): konat bohoslužby a katechezi, být společenství víry, diakonicky sloužit a vydávat svědectví. V 1. bodě plánu jsou navržena opatření, která pomůžou životu a službě našich 250 sborů. Typicky jsou to příklady dobré praxe nebo posílení kompetence farářů a presbyterů k budování sborů. Body 2 a 3 se věnují dvěma tématům, u kterých vnímáme největší deficit: praxe zbožnosti a srozumitelné misijní zvěstování v sekulárním českém prostředí.

Klíčoví lidé

Téma č. 4 se věnuje lidem, kteří jsou ve sborech nejdůležitější: presbyteri a kurátoři, výpomocní kazatelé a faráři. Církve pečlivě doprovodí presbytery a kurátory v jejich práci a službě – od jejich volby k budování sborů přes podporu v krizových situacích až po poděkování na konci služby. Každý seniorát i celá církev bude více podporovat laické výpomocné kazatele, jejichž počet výrazně stoupá.

Co se týče farářů, plánujeme:

- více komunikovat s aktivní evangelickou mládeží o významu farářské práce, abychom zvýšili počet studentů farářského oboru
- jednat s teologickou fakultou UK o případné proměně náplně studia farářského oboru, aby se více přiblížil potřebám a praxi církve
- lépe využít čas vysokoškolského teologického studia pro doprovázení a podporu budoucích farářů
- zpřehlednit a zvýšit farářské platy na úroveň průměrného platu v ČR

Roviny seniorátů a církve

Ve strategickém plánu jsou dále popsány (v bodu 5) základní úkoly pro přechod na samofinancování: informovat vedoucí sborů o různých zdrojích financí, stanovit rozumná pravidla pro různé konstelace farářských úvazků. V 6. bodu se věnujeme další spolupráci s 34 diakonickými středisky, sedmi evangelickými školami a s institucemi, do kterých vysíláme kaplany (vězení, nemocnice, armáda). Nakonec se plán věnuje (v bodu 7) tématu hospodaření a řízení provozu a projektů vedení církve.

Co od strategického plánu čekáme?

Strategický plán je nový nástroj pro vedení a správu ČCE. Využili jsme jej pro „inventuru“ jejího života a služby v období přechodu na samofinancování a pro přiměřenou reakci na změny v okolní společnosti. Strategický plán sám o sobě jistě nepřinese řešení všech aktuálních starostí v naší církvi. Může se však stát dobrým pomocní-

Základní údaje o Českobratrské církvi evangelické (ČCE):

- Počet sborů: 250
 - Počet členů podle kartoték sborů: 71 000
 - Počet členů, kteří finančně přispějí aspoň jednou ročně: 21–25 000
 - Průměrná účast na nedělních bohoslužbách v celé církvi: 10 100
 - Průměrná účast na nedělních bohoslužbách v jednom sboru: 40
 - Medián průměrné účasti na bohoslužbách v jednom sboru: 32
 - Počet farářských úvazků: kolem 190 ve sborech, kolem 10 v seniorátech a v ústředí církve
-

kem pro práci širšího vedení církve a pro podporu života ve sborech. Zda se osvědčí a stane se v budoucnosti nástrojem průběžně užívaným nástrojem, dokážeme vyhodnotit až po několika letech.

Roman Mazur,

předseda strategické komise

Evangelický Kirchentag v Dortmundu

Setkání lidí, kterým není jedno, co se v tomto světě děje

„Kostel přeplněn!“ To se v Evropě nestává tak často. Ale událost, při které to můžete zažít hned několikrát, je Evangelický Kirchentag (církvní den) v Německu. Je to největší shromáždění křesťanů v Německu, které trvá pět dnů, od středy večer do neděle poledne. Letos se konal ve dnech 19. až 23. června ve městě Dortmund ve Vestfálsku a zúčastnilo se jej kolem 120 000 lidí; mladí, starší, rodiny s dětmi,

v tomto světě děje. Jeden z nich, Reinold von Thadden (1891–1976), právník, který bojoval proti nacismu, se stal prvním prezidentem Kirchentagu. Ve válce ztratil tři syny, jeho sestra byla nacisty popravena. Po válce chtěl napomoci

evangelíci, katolíci, nevěřící, židé, muslimové a další. Všem společné asi bylo, že se chtěli setkávat s lidmi, kterým není jedno, co se v tomto světě děje.

Jak Kirchentag vznikl

První Kirchentag se konal v roce 1949, před 70 lety, v době, kdy si někteří evangelíci v Německu po válce mnohem více než předtím uvědomili, že i křesťané mají odpovědnost za to, co se

tomu, aby se evangelíci setkali a diskutovali o občanské společnosti a své odpovědnosti. Z malých začátků Kirchentagu se stalo hnutí, které teď pořádá velké shromáždění každý druhý rok a pokaždé v jiném městě Německa. Letos to bylo už 37. setkání.

Bohoslužby a stovky dalších setkání

Kirchentag začíná ve středu večer. Všichni účastníci se shromáždí v centru města a slaví bohoslužby, poslouchají hudbu a projevy. Závěrečné nedělní bohoslužby s večerí Páně byly tentokrát dvoje – jedny na fotbalovém stadionu a druhé na louce pro rodiny ve Westfalenparku. ▶

A mezitím byly tři dny, vyplněné asi 2 400 setkáními, slovem a hudbou, biblickou prací, diskusními fóry, happeniny, přednáškami, bohoslužbami, koncerty... Hlavním téma se nazývalo „důvěra“: bez důvěry se nedá žít, bez

důvěry nemůže fungovat žádná společnost. A samozřejmě šlo o důvěru k Bohu, o víru a o cestu v důvěře k Bohu ve všech oblastech života: v církvi, v rodině, v ekologii, v politice, v mezinárodních vztazích, v dialogu mezi křesťany, židy a muslimy, v otázce menšin, v otázkách migrace a uprchlíků...

Tržiště možností

Důležitou součástí Kirchentagu je tak zvané tržiště možností. Ve veletržních halách se představují církve, diakonie, stovky různých sborů, organizací, spolků či institucí. Svůj stánek tu měla i Ekumenická rada církví (ERC) v České republice, tentokrát šlo hlavně o církevní školy.

Hostitelé

Letos se na Kirchentag vypravilo z Česka více než padesát lidí. Většinou byli hosty luterského sboru

v Dortmund-Asseln. Společně jsme slavili v pátek večer bohoslužby (tak zvaný *Feierabendmahl*) a strávili krásný česko-německý večer s kulinářskými specialitami z Česka. Nechybělo ani pivo z Čech nebo víno z Moravy.

Důležitost osobní angažovanosti

Rád bych končil osobně. Poprvé jsem se zúčastnil Kirchentagu přesně před 50 lety, v roce 1969 ve Stuttgartu. Co mně od začátku na Kirchentagu fascinuje, je krásné společenství tolika účastníků, radost a nadšení z víry v Krista.

Kirchentag je také důležitý občanský příspěvek křesťanů pro společnost. Jako křesťané můžeme přispívat k tomu, aby na tomto světě bylo víc lásky, víc pokoje a spravedlnosti. Z toho důvodu nechybí na Kirchentagu ani německý prezident ani kancléřka a další politici.

Příští Kirchentag se bude konat za dva roky, 12. – 16. května ve Frankfurtu nad Mohanem. A už potřeť bude ekumenický. Možná může společná účast různých církví ještě více pomáhat také naší, české ekumeně.

V každém případě už teď platí srdečné pozvání na Ekumenický Kirchentag ve Frankfurtu!

Gerhard Frey-Reininghaus

V Jižní Koreji jako doma

Kniha o J. L. Hromádkovi vyšla v daleké cizině

Cestujeme z jihokorejského Gwangju na sever do Soulu, vlak uhání takřka třisetkilometrovou rychlostí, již se setmělo, přesto světla okolních městeček nedovolí, aby tma zavládla. Na církevních budovách, které mímáme, nás zarážejí stále znovu se objevující červené a bílé kříže – osvícené symboly nového náboženství, kterému se Jižní Korea stala v posledních desítkách let domovem.

Jižní Korea se podobá Izraeli. Také jí její geopolitická lokalita neumožňuje přestat bdít. Na jedné straně, co by kamenem dohodil, Japonsko, s nímž Korejci v historii učinili zkušenosti spíše negativní, na druhé straně, přes Žluté moře, Čína, která sice není vnímána tak záporně, je ale 20x početnější. Jedinou pozemskou hranici mají Jihokorejci se Severní Koreou, to je ovšem snad nejvíce střežená hranice na světě. Korejská válka (1950–1953) zplodila miliony mrtvých a zničila 90 % všech obydlí (na Korejský poloostrov spadlo za ty tři roky víc bomb než na celou Evropu během druhé světové války).

Izraeli se Jižní Korea podobá i technologicky. Patří totiž k „asijským tygrům“ a nejvyspělejším zemím světa. Pohybujete-li se například výtahem v církevním zařízení, monitor vás informuje nejen o aktuálním počasí a nejdůležitějších politických zprávách, ale také vám nabídne biblický verš pro daný den. Prudký rozmach technologie a prudký rozmach křesťanství si v této východoasijské zemi podaly ruce.

Duchovní výzva

Korejci ale sami dobře vědí, že není vše ideální. Vždyť nejbližší sousedé této vzorové liberálně demokratické země jsou tak odlišní! Touha po sjednocení Koreje ale neutuchá. Nemyslí si všichni, že komunistický sever je antikrist a že jde jen o to, aby zamerikanizovaný způsob života a myšlení severní soukmenovci přejali. Smíření se severem považují Jihokorejci často nejen za ekonomickou a politickou, ale i za duchovní výzvu.

Taky proto se někteří chtěli více dozvědět o českém teologu Josefu Luklu Hromádkovi (1889–1969), který svého času ve světě rozděleném železnou oponou hledal možnosti, jak tuto hranici překračovat a usilovat o smíření. Já sám jsem strávil v květnu v Jižní Koreji deset dní a přitom

se studenty v jihokorejském Gwangju, kteří drží v ruce nedávno vydanou knížku o J. L. Hromádkovi v korejštině

jsem na pěti místech proslovil o tomto teologovi přednášku – třikrát v akademickém prostředí, jednou v Institutu pro sjednocení Koreje a jednou v nakladatelství, které nedávno vydalo o J. L. Hromádkovi knížku. Přednášku vyslechlo přes 230 posluchačů a vždy se po ní rozpředly živé diskuse. Byl jsem také pozván kázat v jednom presbyterním sboru v Soulu.

Mladá generace

Korejská Presbyterní církev, která je naší církvi nejbližší, má 9000 sborů a 250 misijních pracovníků. Většina sborů této církve nemá přitom ►

víc než 100 členů, existuje ale také 15–20 sborů, vykazujících tisíce členů, kde se bohoslužby v neděli střídají jedna za druhou (tzv. *mega-churches*). Křesťanů a buddhistů dohromady je v Jižní Koreji plná polovina obyvatel, zbylá půlka je bez vyznání.

Mladí lidé jsou dnes první generace, která vyrostla v míru a blahobytu a v elektronickém věku

se skupinou studentů Presbyteriálního semináře jsme na hřbitově v Gwangju uctili oběti masakru z 18. května 1980, kdy po vojenském puči přišlo při protestech o život přes 600 lidí

a nemusí čelit existenčnímu ohrožení. Víra pro ně není tedy tak samozřejmá jako pro jejich rodiče či prarodiče. V jihokorejském Gwangju jsme si ale

se studenty připomněli 29. výročí masakru, při kterém pravicová diktatura smetla bez skrupulí

tři mladí jihokorejsí teologové přednesli pozoruhodné proslovy o českém teologovi J. L. Hromádkovi, a to v rámci slavnostního večera u příležitosti vydání překladu knížky Josefa Smolíka o J. L. Hromádkovi a překladu Hromádkova Evangelia pro ateisty

prodemokratické protesty. A pořád je v Jižní Koreji hodně mladých lidí, kteří chtějí evangelium sloužit.

Pohostinnost Jihokorejců je podmanivá, člověk se zde brzy cítí jako doma. Bůh žehnej této zemi a daruj jí pokoj a jednotu!

Martin T. Zikmund

POROZUMĚNÍ SKRZE HUDBU

Zvonky Dobré zprávy otvírají srdce Ameriky

Z Kateřinic do Pittsburghu a ještě dál

Kdyby nám před pár lety někdo řekl, že pojedeme na turné do Ameriky, nejspíše mu neuvěříme. A je to tu! Celé dvě skupiny unikátního souboru Zvonky Dobré zprávy stojí před evangelickým kostelem v Kateřiních, připraveny

na dlouhou cestu za novými zážitky. Poslední rozloučení s rodiči a jedeme.

Cesta ubíhá rychle díky milému doprovodu domácích fanoušků a podporovatelů souboru v čele s Vojtěchem Zubíčkem, starostou obce

Kateřinice, a Martinem Žabčíkem, starostou obce Ratiboř, a jejich manželkami. My, zvoníci, tvoříme větší část pětaticetičlenné skupiny spolecestujících.

Pittsburgh (Pensylvánie)

– jako u příbuzných

Dřív než by kdo řekl švec, vítá nás obrovská země – Spojené státy americké. První na seznamu je zastávka s názvem Pittsburgh. Nádherné město, které nám přichystalo krásné počasí a otevřenou náruč. Díky našim přátelům, v čele s panem Richardem Pinkertonem, kteří nám připravili hezké přivítání a zázemí, se tu cítíme jako doma. Po náročné cestě nás velice mile vítají první hostitelské rodiny presbyterniho sboru Southminster.

První den se nese v duchu dojemných setkání a dech beroucích zážitků. Jako první bod programu je připravena prohlídka města, vedená našimi kamarády, kteří každoročně přijíždějí do Kateřinice vyučovat hru na ruční zvonky. Jelikož jsme se dobře časově trefili, můžeme být součástí Art festivalu, který se koná přímo v ulicích města. Nabítý den úspěšně zakončujeme v místní věhlasné restauraci, kde spolu se všemi hostiteli a dalšími přáteli ochutnáváme vyhlášené speciality americké kuchyně.

Nedělní bohoslužby a odpolední koncert

Ráno trávíme všichni společně v kostele, program při bohoslužbách můžeme obohatit o pár skladeb z našeho repertoáru. Po bohoslužbách, při nichž se sbor dojemně loučil se dvěma svými pastory (ze čtyř), křtil a přijímal slib svých presbyterů a diakonů, nás čeká u nedalekého sborového domu piknik, kde ochutnáváme pořádnou dávku zmrzliny a dezertů.

Díky nim máme řádnou zásobu energie, kterou úročíme při našem prvním vystoupení. Máme tu čest si zahrát společně s domácím souborem *The Southminster Ringers*. Emoce sdílíme po koncertě na zahradní slavnosti u jedné z hostitelských rodin, která se o nás postarala přímo královsky.

Návštěva firmy Malmark, výroby ručních zvonků

Poprvé balíme kufry, loučíme se, předáváme dárky a pokračujeme dále. Po Americe cestujeme pronajatým autobusem, při přemísťování na místa dalších koncertů musíme zdolat přes 2 000 kilometrů.

První zastávka na cestě z Pensylvánie do Marylandu je rodinná firma Malmark, kde máme možnost se podívat, jak vznikají ruční zvonky, úžasné hudební nástroje, na které sami hrajeme. Dozvídáme se spousty zajímavých věcí, jsme přítomni u celé výroby, a dokonce

si můžeme zahrát na zvonky zbrusu nové. Jedním slovem nádhera! Na cestě se od naší paní řidičky dozvídáme o zajímavé komunitě Amishů, žijících v této oblasti tradičním způsobem přistěhovalců, kteří ale neuznávají výdobytky moderní doby.

Annapolis (Maryland) se stává naším novým domovem

Přístavní město Annapolis bereme útokem. Přímo v jeho srdci navštěvujeme světoznámou důstojnickou akademii amerického námořnictva NAVY, kterou obklopují nádherné památky a pomníky padlých vojáků. Další koncert, nedaleko univerzity, je pro nás zvoníky trochu

náročný, jelikož si s sebou nevezeme naše české zvonečky, jsme vždy odkázáni na možnosti hostitelského souboru a zvonků je nedostatek.

Opět zvedáme kotvy

... a míříme do hlavního města – Washingtonu, D.C., kam nás hrdě provází pan Pinkerton se svou ženou Essi, která s námi byla po celou cestu. Od Kapitolu Spojených států amerických se žel-

vím tempem přesouváme do Národního muzea přírodní historie, kde můžeme vidět vývoj světa od dinosaurů až po současnost. Dále míjíme Washingtonův památník, Bílý dům, Památník druhé světové války i válek v Koreji a ve Vietnamu a na společnou fotku se scházíme před Lincolnovým památníkem.

Směr Roanoke Rapids (Severní Karolína)

Znovu nasedáme do autobusu a sledujeme mihotající se krajinu až do města Roanoke Rapids v Severní Karolíně, kde máme naplánován další koncert. Díky milému faráři, který pro nás vše připravil, máme kde spát. Srdečné chování všech náhradních rodin nás neustále překvapuje a dojíká.

Předposlední den našeho amerického snu máme tu čest osobně poznat pana Thomase

Flynnna s manželkou, kteří nás pozvali do svého domu. Tato návštěva je pro nás silný zážitek, protože naše paní farářka nás představuje jako jeho zvonková „vnoučata“. Pan Flynn totiž před 50 lety v Pittsburghu soubor zvonků založil a zvonky po něm převzal právě již zmíněný pan Pinkerton.

Poděkování

Při posledním koncertu ve městě Raleigh se v nás mísí pocity štěstí, pokory a díky, které nejdou ani slovy popsat. Obrovský dík patří paní faráře J. Wierě Jelinek, která nám jako první ukázala cestu k nádherné hudbě, k Bohu a nakonec až do Ameriky. Při cestě na letiště Baltimore děláme poslední zastávku v muzeu *Air and Space*, kde můžeme vidět letadla a rakety životních velikostí.

Poslední chvíle a s USA se loučíme dlouhým

pohledem z letadla. Nezbyvá než dodat DĚKU-JEME! Děkujeme za přichystání této události našemu spolku Zvonky Dobré zprávy s jejich vedením – panem Josefem Čápem a naším panem farářem Miroslawem Jelinkem, oběma našim sborům a obcím Ratiboř a Kateřinice s jejich starosty, všem sponzorům, přátelům v Pittsburghu a rozhodně Pánu Bohu za požehnání a ochranu.

Hana Malovaná, členka souboru Zvonky dobré zprávy, foto Wiera Jelinek a archiv souboru

Do Izraele s hazardem

Věřím na náhody. Teologicky to zpracovávám v deníku z cesty

Místo srazu k rozhovoru s naším farářem Petrem Tureckým nebylo právě obvyklé, sešli jsme se v Thomayerově nemocnici. Obvyklá není ani situace bratra faráře. Velké těžkosti s nemocným srdcem ho stíhají od raného dětství, má za sebou už dvě srdeční operace. Navzdory ne moc dobrým prognózám se však letos na jaře, záhy po druhé operaci, vydal do Státu Izrael. Plánované tři měsíce musel ovšem zkrátit, i když ne zas tak o moc. Víc než lékařským doporučením se totiž řídil vlastním srdcem, i když nemocným.

Petr Turecký vystudoval nejprve dějiny umění, dočtete se o tom v rozhovoru, který jsme publikovali v Českém bratru v roce 2012, v čísle 11. Až poté vystudoval Evangelickou teologickou fakultu. Vikariát strávil v roce 2005 u Jaroslava Féra v Kutné Hoře a jako farář působí od roku 2006 v Soběhrdech. Letos v srpnu odtud odchází do evangelického sboru v Pelhřimově. S ženou Janou mají dvě holčičky, staré 10 a 7 let.

Kde se vůbec ta idea cesty do Izraele vzala? Kdo vám to poradil?

K tomu, abych se do Izraele vypravil, mě přemlouval už několik let Mikuláš Vymětal. On sám je v čele organizace s názvem *Studium in Israel* a měl za úkol některé kolegy z Čech sehnat. Tato organizace se zabývá mezináboženskými vztahy, jedná se především o vztah židů a křesťanů a určité taky o to, aby poučení křesťané působili na své bratry v Kristu ve smyslu, že se nemají snažit obracet židy na křesťanskou víru.

A proč jste tam jel zrovna vy?

Stál jste o to?

Musím říct, že jsem z toho měl jisté obavy, jsem spíš zápecník, nechce se mi od rodiny... Šlo o to, že naše církev nabízí tříměsíční sabatikální volno, a když se člověk celoživotně zabývá Biblií, je Izrael přirozeně na prvním místě. Velkou roli v tom mém rozhodnutí měl náš presbyter Vláda Vlasák, který mě už loni v lednu do Izraele pozval, jeli jsme s ním a ještě s Pepíkem Barto-

s ubytovatelem šejkem Ibrahimem al Hawou

škem. Poznal jsem, že bych tu delší cestu zvládl a zároveň jsem se do té země zamiloval, je to takový teologický romantismus...

Jaké jsou podmínky pro to, aby tam náš farář mohl jet?

Před odjezdem je třeba oznámit téma, kterému se tam chci věnovat a *Studium in Israel* to musí odsouhlasit. Já se ale přiznávám k určitému pragmatismu, můj hlavní cíl byl se tam prostě dostat a zdokonalovat znalost jazyků. Téma jsem si tedy zvolil pokud možno jedno- ▶

duché – má diplomová práce na teologii byly moravské malované pesachové barokní hagady, téma z kunsthistorie; vycházelo to tenkrát v časopise Protestant. Tak jsem napsal, že chci tyhle znalosti prohlubovat a šířit i pomocí přednášek mezi studenty. Pak jsem to ovšem kvůli své nemoci nesplnil.

Kde jste tam bydlel?

V Jeruzalémě, tam je hlavní sídlo té organizace. Oni samozřejmě nabízejí i ubytování, pro nás je ale brutálně drahé; je to v bývalém klášteře a pro nás jeden měsíc stojí 30 000 korun. Mně Mikuláš

u lékaře

sehnal na Olivetské hoře bydlení u muslimů za polovinu. I s jídlem, ovšem člověk musí unést tu tříměsíční monotematickou stravu – poněkud zeleninu, rýži a vařené kuřecí kosti.

A to jste se nebál takhle vážně nemocný se na tu cestu vydat? Odkdy ty potíže máte?

Začalo to ve třech letech. Tenkrát mi operovali zúženou aortu; jako jeden z prvních u nás jsem to přežil, i když doktoři říkali, že se nedožiju pěti let. Operace aorty ale způsobila nedomykavost aortální chlopně, což s sebou nese další těžkosti. Dlouhodobě mám velké potíže s dýcháním a loni v lednu, když jsem se vrátil z té první cesty do Izra-

ele, jsem dostal chřipku a po ní se to dýchání hodně zhoršilo. Začal kolotoč vyšetření, bronchoskopie a tak dále, na rentgenu byla vidět voda na plicích a dost zvětšená levá komora srdeční, takže se hned naplánovala operace; bylo ale evidentní, že měla být dřív.

Co konkrétně operovali?

Šlo o výměnu té aortální chlopně, nakonec to ale bylo loni až v říjnu. Až den před operací kardiolog rozhodl, že dostanu biochlopně, takže teď mám prasečí. I když těm mladším se většinou dává mechanická, kovová, ta ale klapě, je to opravdu zvenku slyšet. Měl jsem těžké arytmie, dusil jsem se, bylo to příšerné. Samozřejmě s tím souvisela i různá selhání, pokud jde o mou práci.

Copak jde neselhávat, když se člověk dusí?

No právě. V té době se na faře stala havárie topevní, pobíhali tam dělníci, do toho oprava střechy... Pro mě to bylo fakt peklo. Naprosto jsem neměl energii; na cokoliv. Nastávaly konflikty, to raději nebudu ventilovat. Ještě mi umřel v té době otec. A mě čekala nutná operace.

Jaké to vůbec je, jít na takhle závažnou operaci?

Přímo na sále, před operací, už to tak hrozné nebylo, nejhorší bylo, když jsem se dozvěděl, že je to nezbytné. Že se budu loučit s dětmi. Připravil jsem si i pohřeb – texty a písničky, všechno jsem poslal Romanu Mazurovi a Tomáši Trusinovi. Ještě to mělo takovou paradoxní okolnost – na komplikace po tomhle typu operace zemřela na jaře jedna paní v Soběhrdech(!), maminka starosty. Jenže jak se ta operace pořád odkládala, byl jsem pak opravdu rád, že už to konečně bude. A musím tedy doznat – čím mi bylo hůř, tím méně jsem myslel na druhé i na sebe ve smyslu duchovním. Ale samozřejmě že v určité chvíli se to zase stalo důležitým.

Jak moc ta operace pomohla?

Dva měsíce jsem měl neschopenku. Ale doktoři pořád tvrdili, že do Izraele budu moci odjet.

V lednu 19 jsem začal pracovat, jenomže ke konci ledna byl jeden náročný víkend, měli jsme u nás Ladislava Heryána a mně se proti všem očekáváním vrátili fibrilace. Takže zase do nemocnice v Benešově na elektrošok.

To musel být dost děsný pocit, krok jakoby zpátky před operací, ne?

To hlavní, co mi projelo hlavou – nikam nepo-
jedu, je konec. Oni mě ale ujišťovali, že mi zase
dají lék, který si s tím poradí, a že odjet můžu.

Věřil jsem jim, kromě toho, že jsem se tam těšil, jsem hodně chtěl zmizet z těch různých stresů a trable, co můj konec v Soběhrdech doprovázely. I když mi dost lidí říkalo, že jsem hazardér. Ale jel jsem – a taky se tam fibrilace opravdu zase ukázaly. Absolvovat ten připravený program bylo prakticky nemožné.

Podařilo se vám tam přece jen něco udělat?

Na Olivetské hoře je i hebrejská univerzita, do té jsem byl schopen tak za 20 minut dojít, tam jsem se zhroutil do židle a četl v knihách a fotil si to. Ale hlavně jsem začal psát deník, což nakonec

bylo to hlavní, čemu jsem se věnoval. Tady to už dost lidí četlo a byli nadšeni, tak vznikla idea, že by se to mělo vydat. Marika Bumbálková, která kreslí obrázky do Protestanta, se sama přihlásila, že by k tomu chtěla dělat ilustrace, že ji to zaujalo. A Tomáš Trusina pak řekl, že by to rád vydal.

Jak se ale díváte na to, že plánovaná práce o hagadách nebude, a místo toho vznikl v Izraeli deník?

Pokud se to podaří i vydat, budu mít velkou radost. Upřímně řečeno – o nějakých hagadách si přečte pár lidí. Zatímco tohle je šťavnaté, atraktivní... Vlastně to není deník, spíš takové záznamy myšlenek. Když beru v úvahu, že *Studium in Israel* má za svoji ideu působit osvětově, naplnil jsem to beze zbytku. Určitě o dost víc než textem o hagadách.

A přitom jste ale navštěvoval izraelské nemocnice.

Nejdřív jsem tam šel na EKG za 9000 korun, na to navázal pohovor s kardiologem za 12 000. VZP se na mě vykašlala, musel jsem na sebe vyhlásit po církvi sbírku, úžasné bylo, že peníze jsem tam měl téměř hned. Každých deset dnů jsem chodil na kontroly, protože jsem užíval Warfarin, to jsem ale absolvoval v arabské nemocnici, byla levnější.

Vy jste nakonec domů odletěl dřív, ač vám prý lékaři let nedoporučovali?

Podařilo se to jen díky tomu, že Marika Bumbálková se rozhodla do Izraele vydat taky. Když měla kreslit do toho deníku, chtěla vidět ty reálie. Přiletěla na začátku dubna a v půlce dubna se měla vracet. Tak jsem s ní odjel o dva týdny dřív. Sám bych letět nemohl.

Nicméně – celé to stejně dopadlo jinak, než jste si původně asi myslel.

Jak jste to nesl?

Já hodně věřím na náhody. I teologicky, popisuju to v tom deníku. Na úplně opačné straně ►

jsou různí fanatici, „izraelští proroci“ – všechno je dle nich nějak řízeno. No tak se ukázalo, že v tom arabském ubytovacím zařízení, kde jsem pobýval, bydlí v další komůrce další Čech,

religionista, který dělal diplomovou práci u Pepíka Bartoška, mého kamaráda (!). Není tohle úžasná náhoda? A ještě větší náhoda – pak přišel další Čech, umělec, a ten mi řekl, když mě tam postihly ty fibrilace, že jeho teta je kardioložka, která má potom velmi ochotně radila, poskytovala mi telefonem dlouhé konzultace a uklidňovala mě. Pražští kardiologové mi totiž takhle na dálku vůbec nechtěli cokoliv říct, poradit. Takže to byla opravdu pomoc v nouzi nejvyšší...

Určitě jste v Izraeli kromě starostí s nemocí zažil leccos jiného, že?

Určitě. Smysl pobytu spočíval v návštěvách různých institucí, zaměřených na dialog mezi Židy a Palestinci, které jsem vykonával s německými kolegy. Byli jsme např. v luterské škole pro palestinské děti *Talitha kumi*. Palestinské děti tam mají perfektní výuku nejen jazyků (arabština, angličtina, hebrejština, němčina), ale také ostatních oborů, v dalším studiu mohou pokračovat v Německu. Setkali jsme se s velmi zajímavou liberální rabínkou Adou Zavidov, která se svými názory velmi blíží pojetí, které je obvyklé v naší

církvi – solidarita, otevřenost, postavení ženy v církvi aj. Další mimořádně zajímavá událost byly bohoslužby v komunitě Zion, které vedla energická rabínka Tamar Elad-Appelbaum. Navštívili jsme kibuc Nes Ammim, což je jediná obec v Izraeli, založená a osídlená evropskými osídlenci výlučně křesťanského původu. Tito osadníci od začátku pracují na vzájemném porozumění mezi všemi třemi monoteistickými náboženstvími. Mimořádně zajímavá je vesnice Neve Shalom – Oáza míru, je to unikátní smíšené, židovsko-arabské sídliště. Všechny tyto návštěvy a setkání na mne velmi zapůsobily, bylo to to nejdůležitější, co jsem si z Izraele odvezl. A taky jsem díky tomu necítil své onemocnění tak fatálně.

Ted' odcházíte ze Soběhrd. Po 13 letech, ale ne úplně o vlastní vůli. Jak se cítíte?

Jedna věc je, že 13 let na jednom místě podle mě stačí. Na druhou stranu – byli jsme tam rádi, je tam plno přátelských lidí. A děti navíc chodily v Petroupimi do výborné církevní školy, ta nám taky bude chybět.

Nakonec ještě zpátky: Před operací jste si připravil dokonce pohřeb. Na co jste myslel, když jste se probudil?

Operaci srdce lidé většinou přežijí, pokud umřou, spíš až ten druhý, třetí den. Moc nevím, na co jsem hned po operaci myslel, je to spíš taková živočišná fáze. Možná je to sobectví, vlastně bojuju o život, na jiné lidi určitě nemyslím. Srdce mlátí, jak se mu chce... A to do jisté míry trvá pořád, špatně se mi usíná, srdce tlučte jinak na levém boku, a jinak na pravém. Ale je to k něčemu dobré. Na dost problémů se dívám jinak, beru je relativněji, potíže tady ve sboru jsou mi víc jedno. Mívám i pocit, že je mi víc jedno, co dělá celá evangelická církev, ale někde vzadu vím, že to není pravda. Ta důležitá přátelství, vlastně všechno dobré, co se mi kdy dostalo, bylo z téhle církve, takže platí: nebýt církve, nemám nic. To přece jen vím.

Připravila Jana Plíšková

Jean Vanier

Od námořnictva do Archy

Bavili jsme se nedávno s pár lidmi v kostele o tom, k čemu je dobrý facebook. Já jsem říkala – třeba se tam dovím, že někdo umřel. Naposledy to bylo, když na mě vyskočila fotka Jeana Vaniera s datem 7. května 2019. A k tomu se vás facebook zeptá, co se vám honí hlavou. U fotografie Jeana Vaniera se mi toho najednou honilo hlavou hodně. Tak vám o tom chci napsat aspoň něco.

Jean Vanier se narodil v roce 1928 v Ženevě do rodiny bývalého kanadského guvernéra Georgese Vaniera. V knize *Otázky, na kterých záleží*, v kapitole Pro co žijeme, Jean Vanier píše o svědomí. Popisuje zde, jak jeho svědomí, když mu bylo 13 (v roce 1942), bylo přesvědčeno, že má vstoupit k britskému námořnictvu. Naslouchal tomu tichému hlasu a svěřil se s tím svému otci. V té době žili Vanierovi v Kanadě, kam se museli na začátku války vrátit z diplomatické mise v Evropě. Otec synovi důvěřoval a za hlasem svědomí ho nechal jít. Mladíčký Jean nastoupil do kadetské školy v Londýně, a začala tak jeho celkem úspěšná vojenská kariéra.

Vstup do světa postižených

Po osmi letech ale nabyl silného dojmu, že má z armády odejít. Potřeboval se víc modlit, trávit čas s Bohem, číst knihy a rozjímat. Od námořnictva tedy odešel, vystudoval teologii a filosofii a stal se učitelem na univerzitě v Torontu.

V srpnu 1964 Jean Vanier navštívil pátera Tomase Philippa, kaplana ve Val Fleuri, ústavu pro mentálně postižené muže ve Francii. Zde se poprvé setkal se světem postižených. Vzápětí navštívil různá další zařízení, psychiatrické nemocnice a léčebny. A ještě v roce 1964 ve vesničce Trosly-Breuil, kde byl i ústav Val Fleuri, koupil malý dům. A do svého nového domu si vzal dva mentálně postižené muže, Raphaela a Philippa.

Zrození komunity Archa

Tak začala Archa, francouzsky *l'Arche*; dnes je těchto komunit po celém světě asi 130.

„Až v Arše jsem doopravdy objevil, co je samota. I předtím, než jsem tam začal žít, jsem se mnohdy cítil sám. To jsem však neznal samotu jako bolestnou skutečnost – možná proto, že jsem se s úspěchem udržoval v neustálé činnosti a zaměst-

Jean Vanier s klientkou

nanosti... Navštívil jsem psychiatrickou léčebnu, která je jakýsi sklad lidské bídy. V postýlkách tu ležely stovky těžce postižených a zanedbaných dětí. Vládlo zde smrtelné ticho. Žádné z dětí neplakalo. Když zpozorovaly, že se o ně nikdo nestará, že nikdo neodpovídá, plakat přestaly. Bere to příliš energie. Pláceme pouze tehdy, je-li naděje, že nás někdo může slyšet,“ píše Vanier v knize *Cesta k lidství*.

Od Raphaela a Philippa se Jean Vanier začal učit. Zpočátku si myslel, že je jejich zachránce, který se kním sklonil, přijal je a teď bude organizovat jejich nový život. Jeho ideál byl založit novou křesťanskou

komunitu. Pomalu, krok za krokem poznával, co tito dva muži opravdu potřebují. Přátelství, bezpečí, někoho, kdo o ně opravdu pečuje a má o ně zájem, naslouchá jejich potřebám. Jean Vanier poznal, že Archa není „jeho projekt“, ale věc, kterou dělají

autorka příspěvku na návštěvě komunity Archa po 20 letech

s Raphaellem a Philippem a pak s mnoha dalšími postiženými společně. Neděláme to „pro vás“, děláme to „s vámi“. Jakkoli jste postiženi.

„Možná jsme do Archy přišli, abychom sloužili chudým. Zůstaneme tam ale jedině, pokud poznáme, že my jsme ti chudí a že Ježíš přišel zvěstovat dobrou zprávu ne těm, kteří slouží chudým, ale těm kteří chudí jsou.“ (z knihy *The Broken Body*)

Vlastní zkušenost

Sama jsem měla tu čest žít něco přes rok v komunitě Archy v Anglii. Přišla jsem jako asistent, stejně jako většina ostatních z ciziny, se svou angličtinou jsem často moc nerozuměla, zkušenosti s postiženými žádné, moje pobývání v komunitě bylo dočasné. Kolik lidí už se v domově vystřídalo! Vděčně jsem si uvědomila otevřenost postižených. Já jsem zvyklá na stabilní domov, vztahy na dlouho, členové domácnosti se každý rok nemění. Ale oni mě a ostatní asistenty prostě přijali. Jsi naše. Máme

tě rádi. Přijela jsem pak komunitu navštívit po více než 20 letech i se svou rodinou. Jeden z postižených, Dean, ke mně na parkovišti přišel, se svým obvyklým oslovením *Lenka-girl* mě vzal kolem ramen a přivítal, jako bych odešla včera.

Život v komunitě s mentálně postiženými lidmi učí člověka zjednodušovat. Být srozumitelný, hledat i jiné cesty komunikace než slova. Probouzí se tak ve vás kreativita. Učíte se odezírat, předvídat, improvizovat. Respektovat jedinečnost. Vnímat limity a omezení svá i druhých. Vidět krásu malíčností, integrovat odlišné. Slavit. Narozeniny jsou velký den každého člověka; jsme vděční za jeho krásu, je pro nás cenný. A při narozeninové oslavě to tomu člověku můžeme různými způsoby sdělit.

Jean Vanier o svém životě v Arše píše: „Archa mě zavedla do světa jednoduchých vztahů, radosti a smíchu. Přivedla mě zpět do mého těla, protože postižení lidé nemají zálibu v intelektuální nebo abstraktní konverzaci... Volný čas je soustředěn kolem zábavy, her a oslav. Život těchto lidí není zaměřen na rozum. Jejich život není zaměřen na rozum. Proto mě lidé s mentálním postižením přivedli z vážného světa do světa oslav, přítomnosti a smíchu – do světa srdce.“ (*Cesta k lidství*)

„Do našich komunit Archa přichází mnoho asistentů, aby pomáhali a žili spolu s mentálně postiženými muži a ženami. Pomocník je něco jako porodní asistent: rodí život a pečuje o něj, umožňuje mu rozvoj podle jeho vlastního přirozeného rytmu. Úkol asistentů v Arše není lidi s postižením učinit normálnějšími, ale napomoci jim v růstu ke zralosti, v rozvoji svobody a v přijetí sebe sama takového, jaký jsem.“ (*Cesta k lidství*)

Asistenti přicházejí do Archy dobrovolně. Rozhodnou se, že kratší či delší čas stráví s postiženými. Když zjistí, že to není jejich místo, odcházejí. Je to o hodně jiné než být rodič nebo rodinný příslušník člověka postiženého. Taková rodina si svou situaci nevybrala. Je do ní hozena naplno a se vším. Já zvenčí mohu obdivovat, soucítit, podporovat, nabídnout pomoc a přátelství. Nemám ale právo soudit, odsuzovat způsob, jak rodina situaci řeší. Jako dobrovolník, průvodce, asistent nejsem v jejich kůži.

Víra a světlo

Jako podpora rodin, které pečují doma, vzniklo v roce 1971 ekumenické hnutí Víra a světlo. Sdružuje na 2000 společenství lidí s mentálním postižením, jejich rodin a přátel. Víra a světlo pomáhá najít těmto lidem místo v církvi a ve světě. Zakladateli hnutí jsou Marie-Hélène Mathieu a Jean Vanier. V České republice jsou společenství Víry a světla čtyři, v Brně a v Praze. Již několik let se v evange-

lickém středisku v Chotěboři na začátku prázdnin koná týdenní pobyt Víry a světla pod vedením farářky Marty Zemánkové. Pobyt je otevřen pro kohokoli.

Zpět k otázce ze začátku: Co se mi honí hlavou, když myslím na jméno Jean Vanier? Vděčnost za to, jak dokázal láskou a odhodlaností změnit život spoustě lidí. I mně.

Lenka Ridzoňová

ÚSTŘEDNÍ CÍRKEVNÍ KANCELÁŘ

Archiv

Aby paměť církve zůstala zachována

Ve čtvrtém patře zadní budovy Husova domu sídlí Ústřední archiv ČCE s badatelnou. Stavba dvorního traktu byla dokončena v roce 1937 a s umístěním archivu, knihovny a muzea bylo již při plánování budovy počítáno (jak jsme psali v Českém bratru 3/2018). Muzeum v průběhu druhé poloviny dvacátého století zaniklo (o tom je možno se dočíst v ČB 5/2018) a vzácné exponáty jsou umístěny v depozitáři. Knihovna i archiv slouží církvi nepřetržitě již 100 let. Adéle Šmilauerové, vedoucí archivu, jsme položili několik otázek.

Kolik lidí pracuje v archivu a na jakých pozicích?

V současné době zde pracujeme tři. Nejdéle z nás v archivu působí Eva Fialová, která má na starosti převážně pořádání fondů bývalé Německé evangelické církve v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, deponovaných v Národním archivu. S její osobou je od počátku devadesátých let 20. století spojeno nejenom pětadvacetileté vedení archivu, ale také jeho vznik. Do té doby sice v ÚCK docházelo k uklá-

dání písemností, vzniklých z činnosti kanceláře (i mnohých dalších institucí), ale odborná archivní práce v pravém slova smyslu chyběla.

Druhou naší kolegyní je Vendula Zejfartová, která kromě badatelské agendy spravuje fondy 20. století, tedy po vzniku ČCE. Pro badatele i samotnou ÚCK je velmi důležitá její velká znalost fondu synodní rady. A já v archivu pracuji od roku 2007, kdy jsem ještě jako studentka archivnictví a dějin umění začala postupně pronikat do tajů dějin evangelických. Od úplného počátku se zaměřuji především na fondy starší roku 1918.

Před vznikem ČCE existovaly na našem území dvě evangelické církve – reformovaná a luterská. Spravujete i historické archivy těchto církví před sloučením?

Ano, spravujeme. V roce 1960 se uzavřela smlouva mezi archivní správou a synodní radou ČCE o zřízení archivu při ÚCK, který měl shromáždit a postupně uspořádat veškeré fondy zaniklých ústředních církevních institucí helvetského a augsburského vyznání (senioráty, superintendence), které na území dnešní ČR působily od vydání tolerančního patentu do roku 1918. ►

Dodnes tak pátráme po částech jednotlivých fondů, které jsou často rozptýleny po celé republice. Důvodem je proměnlivost sídla jednotlivých úřadů v souvislosti s místem působení daného seniora či superintendenta. Bohužel ne vždy byl na nové místo přesunut i archiv v celé své úplnosti.

Jaké další fondy spravujete?

Kromě již výše uvedených starších fondů zde máme písemnosti některých evangelických spolků či ústavů, činných před rokem 1918, jako byl např. Učitelský ústav v Čáslavi nebo Akademický

vedoucí archivu Adéla Šmilauerová

evangelický spolek Jeroným. Z novějších fondů jde především o fond synodní rady ČCE, dále se u nás nachází např. písemnosti Kostnické jednoty, původní České Diakonie, některých seniorátů ČCE a poměrně velký počet osobních pozůstatků, které svým časovým rozsahem pokrývají 18. až 21. století. Celkem náš archiv spravuje cca 500 bm archiválií.

Vím, že máme v archivu i staré tisky, především Bible a Kancionály. Co patří k nejvýznamnějším exponátům?

Z celkového počtu cca 1000 starých tisků jsou součástí sbírky dvě inkunábule neboli tisky vydané před rokem 1500. V našem případě jde konkrétně o Bibli pražskou, vydanou roku 1488 na Starém Městě pražském a Bibli kutnohorskou z roku 1489. Koncem letošního roku by měl

spatřit světlo světa katalog celé naší sbírky, který k vydání v nakladatelství Kalich připravuje naše bývalá kolegyně Miroslava Fůrová, mající dnes na starosti spisovnu ÚCK.

V archivu se nachází také badatelna.

K čemu slouží a v jakém režimu v ní může zájemce bádát?

Naši badatelnu využívají především zájemci o hlubší studium evangelických dějin, a to nejenom z řad vysokoškolských studentů či odborných historiků, ale také laičtí historikové. Převážnou část však tvoří studenti historie a teologie, kteří na základě archivního výzkumu píšou své diplomové a disertační práce. Současně je badatelna k dispozici i zaměstnancům ÚCK, kteří čas od času také potřebují nahlédnout do archiválií, jako například z oddělení právního či stavebního.

Veškeré studium probíhá pouze prezenčně. Každý příchozí je zaznamenán v návštěvní knize a v rámci kalendářního roku má založen svůj vlastní badatelský list s evidencí vypůjčených archiválií

všech 95 ročníků Českého bratra

i literatury z naší knihovny. Stejně jako ve státních archivech, i u nás je možné vyfotografovat potřebné archiválie pomocí digitálního fotoaparátu.

Co obsahuje archivní knihovna?

Naleznete u nás především literaturu zaměřenou na církevní historii, v menší míře na dějiny umění či teologii. Podstatnou součást tvoří i české církevní evangelické časopisy, z nichž se specializujeme

především na dnes již nevydávané tituly, které vycházely od 19. století do druhé světové války. Knihovní fond je k dispozici nejenom nám, ale také ÚCK i našim badatelům, a to opět prezenčně.

Šamotulský kancionál z roku 1561 s dětskou kresbou Krista

Jak se uchovává konkrétně třeba Český bratr? Archivujete papírové časopisy, digitální verze na kompaktním disku, nebo v nějakém externím úložišti?

Zcela kompletní ročníky Českého bratra jsou v naší knihovně uloženy pouze v papírové podobě, a to v několika řadách. Z nich, v souvislosti s proběhlou digitalizací a zpřístupněním všech čísel čtenářům on-line na stránkách Moravské zemské knihovny v Brně, ponecháme do budoucna pouze dvě.

Veřejnost se může setkat s vaší prací v podobě publikací nebo výstav. Co jste vydali nebo uspořádali v poslední době?

Předně šlo o dva sborníky, které pod názvem *Ex archivis ecclesiae* vyšly k devadesátému a stému výročí vzniku ČCE. V tomto případě vděčíme za spolupráci leckterým historikům a teologům, kteří se svými příspěvky na jejich vzniku podíleli. Z výstav bych ráda zmínila expozici v roce 2002 na Novoměstské radnici, věnovanou životu a dílu Jana Karafiáta. Její autorka byla Eva Fialová.

S kterými institucemi spolupracujete a jak taková spolupráce vypadá?

Předně jde o kontakt se státní archivní sítí v ČR, s farními sbory či senioráty ČCE a regionálními muzei. V případě sborů se jedná především o poradenství při pořádání písemností, s archivy probíráme např. případné depozitní smlouvy o úschově archivního materiálu (k této úschově došlo například u fondů již zmiňované Německé evangelické církve) a se všemi výše zmiňovanými možnostmi zápůjček exponátů nebo jejich kopií k případným výstavám.

Co je na vaší práci hezké a důležité?

Objevování a zároveň uchovávání povědomí o evangelické historii na našem území.

ptala se a fotila Daniela Ženatá

CÍRKEVNÍ HUDBA

K Boží slávě a povznesení ducha

Slavnostní vyřazení absolventů Semináře církevní hudby

Slavnostními bohoslužbami završilo třináct muzikantů seminář církevní hudby Evangelické akademie. Po tříletém vzdělávání obdrželi v neděli 23. června v Červeném kostele v Brně osvědčení o způsobilosti ke službě kantora. Synodní senior Daniel Ženatý jim mimo jiné řekl:

„Naše církev si velmi váží toho, že jste vydali svůj čas a schopnosti, abyste pomáhali činit bohoslužby plnější, krásnější. Pracujte, služte, tak jak je vám dáno, nebojte se svá originální obdarování vydávat dál. Duch svatý se k tomu přidá a vaše služba se stane požehnáním mnohým. Za ►

celou Českobratrskou církev evangelickou děkuji Ester a Ladislavu Moravetzovým a všem dalším, že mnohé k takovému zázraku vzdělávají.“

Seminář je určen především hudebním amatérům. Má za cíl pozvednout úroveň církevní hudby ve sborech, a tím napomáhat misijním snahám církve. Vzdělávací program pomáhá muzikantům k základní praktické výbavě – hře na varhany a doprovázení společného zpěvu, hlasové výchově, liturgickému zpěvu a řízení pěveckého sboru. Mezi teoretické předměty patří hymnologie, organologie, hudební teorie nebo varhanní improvizace. Seminář je koncipován a organizován tak, aby jej mohli navštěvovat

pracující, studenti i lidé s rodinnými povinnostmi.

Absolventi se mohou uplatnit, a mnozí tak již činí, jako církevní hudebníci – kantoři. Vedou ve svých sborech pěvecké sbory a při bohoslužbách doprovázejí na varhany. Sbory mohou odborně vzdělaného kantora povolat k službě ve svém sboru (viz Pravidla povolávání kantorů v ČCE).

ČCE je zřizovatel sedmi škol, sdružených do Evangelické akademie. Školy nabízejí vzdělávání základní, střední i nadstavbové, v olomoucké konzervatoři hudební. Seminář církevní hudby doplňuje nabídku hudebního vzdělávání pro zájemce z církevní amatérské veřejnosti.

Daniela Ženatá/Benfoto

VÝCHODOMORAVSKÝ SENIORÁT

Seniorátní evangelická neděle v Prusinovicích neboli SEN

Organizace takovéto seniorátní sešlosti mě baví. Letošní třetí obnovený ročník Seniorátní Evangelické Neděle Východomoravského seniorátu se uskutečnil 26. 5. v Prusinovicích. Bohoslužby to byly rodinné a pro děti i dospělé kázal Mikuláš Vymětal. O milosrdném Samařanovi.

Už dopoledne nám zahrál na kytaru Tomáš Najbrt, ten měl pak odpoledne i hodinový koncert. Tentokrát nechal doma historické nástroje, hrál na kytaru a zpíval. A myslím, že se písničky lidem líbily.

Hlavní přednášku měl Ivan Ryšavý, ještě nedávno farář v Kroměříži. Teď už spíš psycho-

log, ale stále ochotný přijet a promluvit dobře, a hlavně k věci. Téma si vybral nelehké: „Začíná to v kolébce.“ Pokusil se odpovědět na otázky, jak vzniká vztahová vazba k rodiči, jak ovlivňuje osobnost dítěte v pozdějších letech, jak v dospělosti a jak ovlivňuje vztah k Bohu.

Mikuláše Vymětala, faráře pro menšiny a faráře v Berouně jsme nechtěli pustit hned domů. Odvděčil se nám proto také pozoruhodnou přednáškou, v níž na konkrétních příkladech lidí, se kterými se setkal v Izraeli, popisoval vztahy mezi Židy a Araby. Ledacos dobrého se v té všelijak rozbourené zemi také děje. Z různých stran. To je moc dobře.

Mně připadl úkol vylíčit průchod izraelskou pouští. Vytvořil jsem k tomu patnáctiminutové

psycholog a farář Ivan Ryšavý

video, které běželo v jednom sále kulturního domu ve smyčce.

Když ale rodinná neděle, jaký program bude pro děti? Vedle pohybových her, které připravil náš SOM, tu byla hlavně loutkářská dílna, které se ujala Eva Blahová, loutky jsou její profesí. Podařila se krásná věc – nadchla pro činnost i ostatní, takže skupina dětí i mládeže vydržela vyrábět

několik hodin všechno potřebné, a dokonce na závěr odpoledne sehrát ještě jednu příběh o milosrdném Samařanovi. Výsledek leckoho ohromil.

Místní pod vedením faráře Leoše Macha nám

divadelní představení pod vedením Evy Blahové

připravili velmi bohaté občerstvení a patří jim také poděkování za skvělou technickou přípravu, za kvalitní ozvučení. Takže podařená rodinná neděle. Tak trochu SEN, s číslovkou 2019. Jen tu medaili v hokeji jsme ten den nezískali.

Michal Vogl

PODĚBRADSKÝ SENIORÁT

Zahrada jak z Trnkovy pohádky

Slunce a perfektní zásobování

Tak bych charakterizovala rodinnou neděli v Pečkách.

Ve chvíli, kdy jsme vešli železnou brankou dovnitř, naše děti zmizely mezi ostatní drobotinou. Díky tomu jsme si mohli dopřát dosyta rozhovorů a mohu směle říct, že jsme si odpočinuli. Dokonce jsme nerušeně vyslechli diskusi o novinářině s velmi příjemnou ženou Petrou Procházkovou.

Děti měly tolik podnětů, že na rodiče už moc práce nezbylo: bohoslužby, divadelní dílnu, výrobu žízaly a představení *Pověsti české*, kde samy účinkovaly. Na závěrečném koncertě ►

Jardy Svobody dokonce většinu času vydržely sedět a poslouchat. Prostě nádherný letní den. Co víc si může rodič přát?

Seniorátní rodinná neděle Poděbradského seniorátu v Pečkách 26. května 2019.

Marie Jüptnerová Medková; foto Martin Fér

V LITOMĚŘICKÉM PENNYMARKETU

Bůh se nám předvedl

Sbírka pro potravinovou banku

V Ústeckém kraji jsem dostala na starost organizaci potravinové sbírky. Měla jsem zajistit dostatek dobrovolníků, kteří budou ochotni vzít na sebe zelenou zástěru a rozdávat lidem, přicházejícím na nákup, informační leták se seznamem potravin, doporučených k darování.

Datum sbírky se neúprosně blížilo a řada obchodů zůstávala neobsazena. „Nevadí, napíšu křesťanům, ti budou určitě ochotni pomoci,“ ubezpečila jsem sebevědomě svou šéfovou, obeslala mailem dvacet křesťanských organizací v našem kraji a očekávala záplavu mailů. A nic! Jak říká můj oblíbený kandidát na prezidenta Jára Cimrman: „Fáze očekávání a fáze zklamání.“ Víím, že toho máme všichni moc, přesto mě nulová odezva zaskočila, cítila jsem lítost a taky vztek. Kdyby mně aspoň poslali do háje, ale ani jedna odpověď...?

S pomocí Boží, za vytrvalých modliteb jsme nakonec přece jen dokázali všechny markety obsadit.

V den sbírky jsem strávila deset hodin se skauty v litoměřickém Penny marketu.

Výsledek?

Nádherný! Skauti byli fantastičtí. Vždycky mám radost, když mladí udělají něco pro druhé, navíc v sobotu a zadarmo (a ještě si zaplatili vlak!). A setkání s lidmi ochotnými darovat je tak povzbuzující!

Odhadem darovalo asi 20 % zákazníků. Někdo koupil tatranku, někdo dvojce čínské nudle, nejlevnější těstoviny. Někdo karton mléka, celý balík rýže, krabici fazolí nebo dětských přesnídávek. Rodina se čtyřmi dětmi darovala půl svého nákupu. Ta radost, kterou měli, když dávali! Děti podávají skautům balíček čocky a září jim oči!

Bůh se předvedl...! Dech nám vyrazil sympťák v nejlepších letech. Postavil před nás plný nákupní vozík: „Tak tady to máte,“ vrazil mi metrovou účtenku, zamával z auta a byl pryč.

V celé republice se podařilo získat 212 tun potravin a 23 tun drogistického zboží. V okre-

sech Ústeckého kraje, kde se potravinová sbírka organizuje (Litoměřice, Teplice, Ústí nad Labem, Děčín) se sebralo 11 053 kg potravin a drogerie, pomáhalo 232 nadšenců z odběratelských organizací, skautských oddílů, sborů Českobratrské církve evangelické, logistických firem a dalších.

Příjemci darů z Potravinové banky jsou převážně matky samoživitelky s dětmi, lidé s handicapem psychickými či fyzickými, senioři a další sociálně

ohrožené skupiny našich spoluobčanů. Dary přicházejí od potravinových řetězců, individuálních dárců nebo prostřednictvím celorepublikové Sbírkky potravin. Mezi odběratelskými organizacemi jsou např. Centra sociálních služeb, Klokánky, Naděje, Dětské domovy nebo oblastní Charita. Řada odběratelů se na sbírku těší, výtěžek často představuje podstatný zdroj pomoci klientům.

Často si říkám: Je nás 10 milionů, kdyby každý dal pět korun, ani to nepozná, a jaká je v tom

množství síla...! Můžete se těšit! Další sbírka se bude konat na podzim. Nebojte se a pomozte také! Jako dobrovolník, jako dárcé nákupem v obchodě nebo on line. Uděláte radost sobě i někomu z potřebných. A navíc – „radostného dárce miluje Bůh“ (2 K 9,7 b).

Monika Černá, projektová asistentka Potravinové banky Ústeckého kraje, členka Evangelické církve metodistické v Litoměřicích
více informací: www.sbirkapotravin.cz

SBOR V TEPLICÍCH

Jak jsme hledali nového faráře

A s Boží pomocí našli

Tuhle situaci jsme zažili v posledních šesti letech dvakrát. K naší velké lítosti odcházel po desetiletém působení do důchodu náš farář v roce 2013, a vhodného nástupce jsme ani s jeho pomocí nemohli najít. Na kazatelně se vystřídala celá řada farářů, ale žádný nás neoslovil. Bratr farář Jan Opočenský nám ještě dva roky pomáhal na poloviční úvazek, ačkoli už bydlel s rodinou mimo Teplice.

Na doporučení jsme pozvali jednoho vikáře a po jeho kázání jsme byli nadšeni a rozhodnutí pro jeho volbu. Trochu nás zaskočilo rozhodnutí SR, že bratra vikáře máme volit jen na dva roky; nakonec jsme dosáhli povolení tříletého. Ale už po roce se ukazovalo, že spolupráce faráře se staršovstvem není úplně v pořádku. Docházelo i k zásadním rozporům, a tak jsme se s bratrem farářem rozumně a v klidu dohodli, že se po skončení dohodnuté doby rozejdeme.

A začali jsme hledat znovu. Tentokrát bylo staršovstvo obezřetnější a zkušenější. Rozeslali jsme 13 osobních dopisů, podali inzeráty do Českého bratra i na evangnet, ale bez úspěchu. V květnu 2018 přijali naše pozvání dva vikáři – Martin Bánoci a Jan Hrudka. Nejprve, v sobotu, vedlo

s oběma rozhovor staršovstvo a v neděli po bohoslužbách měli i členové sboru příležitost hovořit s oběma kandidáty neformálně u kávy. A tak se

při hodině náboženství

28 členů sboru, kteří slyšeli kázání i odpovědi na otázky obou kandidátů, jednoznačně rozhodlo pro Martina Bánociho. Určitě rozhodovaly i emoce a osobní sympatie s přihlédnutím k rodinnému zázemí manželů Bánociových. Během dvou týdnů bylo na obou stranách rozhodnuto!

Od 1. října 2018 máme tedy nového faráře a za tu krátkou dobu už víme, že i dobrého pastýř- ►

ře. Jsme vděční Pánu Bohu i za zkušenost, kterou jsme prošli, o to víc si teď všeho vážíme. Účast na bohoslužbách se zvýšila na průměrných 30 lidí, na biblické hodiny nás přichází až osm, děti

Martin Bānoci

se těší na náboženství, mládež se vrátila a fara je otevřena všem. Farář koná pastorační návštěvy a vymýšlí i spoustu dalšího, a to i pro veřejnost

(například velikonoční šachový turnaj pro amatéry, spolupráci s Diakonií ČCE – projekt DOMA nebo ekumenickou přeshraniční spolupráci se sbory v Altenbergu a Muldě, na červen chystáme hudební festival Doma na zahradě atd.) Bratr farář spravuje sborové webové stránky, dvakrát do měsíce káže i v Duchcově, prostě stíhá toho hodně. Je i manuálně zručný, teď se třeba podílí na budování nových chodníků na farní zahradě.

A navíc – manželka našeho faráře Lia je pro celý sbor vskutku požehnání. Chybí-li v neděli varhaník, ochotně zaskočí. I „kolaudace“ fary může být důkaz: 16. března manželé Bānociovi pozvali celý sbor na halušky. Sešlo se 31 dospělých a čtyři děti. Všichni jsme se vešli, povídalo a zpívalo se dlouho do večera. Vážíme si krásného a otevřeného vztahu mezi farářem a sborem a prožíváme velikou radost a děkujeme Pánu Bohu.

„Bůh je naše útočiště, naše síla, pomoc v soužení vždy velmi osvědčená.“ (Ž 46,2)

Věra Grögerová, kurátorka sboru v Teplicích

SBOR V HRADCI KRÁLOVÉ

Čtyři obrazy církve

Jak vidí církev královéhradecké děti a konfirmandi

„**N**amalujte mi kostel,“ poprosila jsem děti na faře při pátečním setkání. Co si představíte, když se řekne církev, kostel nebo sbor? Jak vám v kostele je?

„Pomozte mi napsat článek,“ požádala jsem tentýž den skupinku konfirmandů. Co podle vás dává církev člověku do života? Vymyslíte nějaké podobenství o církvi?

Vznikly čtyři obrazy církve, které se pokusím představit a třeba i trochu interpretovat.

Kytky, slunce a (teplá) voda – církev podle Evalda

Evald (6 let) hned zkraje upozornil, že podle zadání malovat nebude. Nebude malovat kostel. Namaluje

kytky. Kytky, kytky, kytky. V průběhu tvorby chytře poznamenal, že kytky jsou i v kostele. Zadání splněno. A pak se to začalo propojovat. To hezké v životě a v církvi. Namaloval sluníčko, „protože v kostele je vždycky veselo“. Namaloval hvězdu vzniklou z kříže – zvěšila bych jako námět ke křesťanské meditaci. A také vodu. „Bez vody bychom nemohli žít... voda je Boží dar... tak já tam nakreslím vodu.“ A k vodě další slunce, protože ta voda je teplá – jednoznačný vzkaz pro vás, kdo křtíte. Namaloval lidi, jejichž přítomnost nekomentoval, ale zřejmě by to bez nich nebylo ono.

O pár hodin později se skupinka konfirmandů shodla na tom, že bez budovy kostela by se církev obešla. Cituji doslova: „Louka by to nahradila.“

(Kytky, kytky, kytky.) Jistě, stálo by za to položit si tuto otázku znovu v prosinci a pro začátek vypnout vyhrívání lavic. Ale byla by škoda přehlédnout, že

šestiletý malíř a třináctiletí diskutéři mají srovnané priority. Nechtějí bourat kostely a váží si toho, jaké zázemí jim ten jejich poskytuje. Přitom však trvají na tom, že život církve s kostelem nestojí a nepadá. Bez čeho by se církev podle konfirmandů neobešla? Bez víry, Boha, lidí, faráře (o tom by případně byli ochotni diskutovat), kříže, kalicha, vína a chleba, modliteb a randy – aby to tam děti měly rády.

Neředěná radost – církev podle Albertiny

Začalo to nenápadně. Tempery k dispozici, o štětcích nouze, a tak se Albertina (8 let) pustila do malování prsty. Ťupku po ťupce stavěla černošedou zeď kostela. „Je nám tam (v kostele) dobře, protože jsme tam spolu, blízko, pohromadě... a můžeme se spolu modlit.“ A co takhle vyjádřit to nějakou barvou? Oči se jí rozzářily radostí a obraz všemi barvami. Žlutá (ta jako první), zelená, modrá, červená, zelená. Radost, která se nevtěsná mezi

kostelní zdi, a množství tempery, které se nevejde na špičky prstů. Malovala prsty na nohou, chodidly, dlaněmi i předloktím, nosem, čelem, tváří. „Vrchol kostela je nebe,“ a namalovala nebe holení. A pak že evangelici v kostele neklečí! Na kelímek s vodou, který jsem snaživě donesla, se podívala úkosem. Proč radost ředit?

Konfirmandi stáli před úkolem abstraktní obraz interpretovat. Co všechno v něm vidí? Viděli toho dost. V první řadě světlo, slunce, moře a nebe. Ale také smrt – černošedou kosu. Viděli obilí, travu,

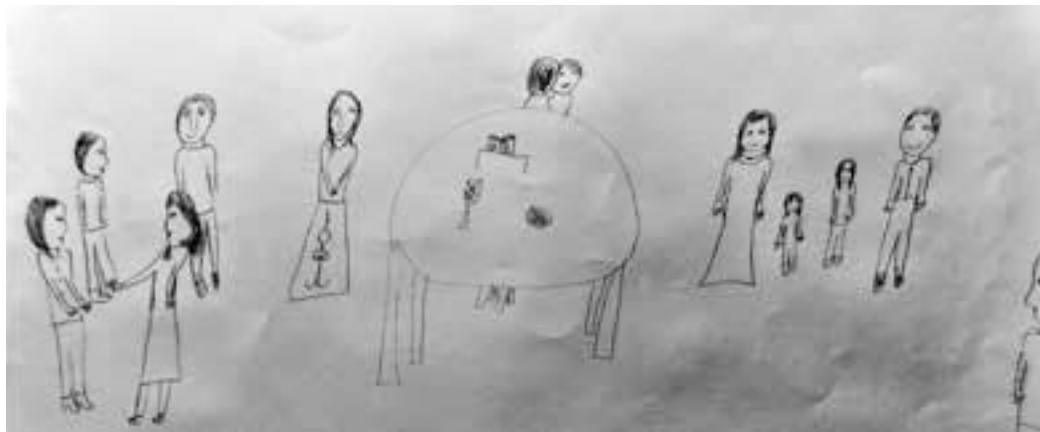
krev či rozlité víno, beránka a ptáky. „Proč beránka?“ „Protože Egypt!“ Právě velikonoční beránek a kosa jako symbol smrti jim z celého obrazu církev asi nejvíc evokovali. Jak to jde dohromady s tou nefalšovanou radostí, kterou obraz původně vyjadřoval? Myslím, že to prověřilo hloubku obrazu. Církev jako místo hluboké radosti, která obsáhne i bolest a smrt. Neředěné radosti, která nestojí na vodě, ale skrývá v sobě kosu, obilí, beránka i víno.

Boží pohoštění – církev podle Anežky

„Co čekáš od církve?“ „Boží pohoštění.“ Anežka (10 let) měla od první chvíle jasno, co kreslit. „Když se řekne církev nebo kostel, mně se jako první vybaví to kolečko kolem stolu a víno.“ Lidé ►

na hostině. Na Boží hostině. Uprostřed kulatý stůl Páně, vyobrazený jako poctivý jídelní stůl. A kolem lidí. Lidi, lidi, lidi. Dospělí i děti. Čas tlačil a tužka běhala po papíře čím dál rychleji. To aby se tam vešli všichni. Když jsem obraz později fotila,

přes potok? Z hromádky fotografií vybrali konfirmandi takovou přehlídku mostů všeho druhu, že by se dala uspořádat výstava. Stěžejní podle nich je, že ten most „pomáhá najít k Bohu cestu“. Ne že by bylo nezbytně nutné po něm chodit. Ale pomáhá to.

zasadila jsem jej nejprve do okna kostela. Okolní zeď vytvořila přirozený a krásný rám. Byl to ale jen způsob, jak poselství obrazu krásně zazdít.

Konfirmandi viděli v dění na obraze nejdřív svatbu. Tanec. Anežka tedy skutečně vykreslila večeři Páně s atmosférou svatebního veselí. „Bohatství... to dává církev do života,“ řekl jeden z konfirmandů nad tímto obrazem. Boží pohoštění. Chvilí se konfirmandi bavili tím, že hledali mezi nakreslenými postavami tváře lidí ze sboru. Identifikovali schody do domovského kostela. Pohoštění pro konkrétní lidi na konkrétním místě. Zároveň ale pohoštění pro všechny. Ten kostel nemá zdi. Konfirmandi zaznamenali člověka, který je na obraze jen napůl. Odchází? Nechce být na hostině? Řekla bych, že plní jinou roli. Brání obezdění hostiny. Celý obraz je otevřen. To je jeho poselství. Žádný rám by mu neslušel.

Most – církev podle konfirmandů

Skupinka konfirmandů (12–14 let) se při společném rozhovoru usnesla na obraze církve jako mostu. Mostu, spojujícím člověka s Bohem.

To je hezké, říkala jsem si, k tomu bych pořídila most na fotografii. Ale na jaké? Představují si něco jako Karlův most, nebo napůl potopenou kládu

„Jako kdybychom byli slepí a církev nás převede,“ řekl optimista. „Ale nevím, jestli dobře,“ opáčil skeptik. Toť otázka.

Ve skupině vládlo přesvědčení, že chodit po mostě má smysl. Že církev člověku opravdu něco dává. Například pokoj nebo radost a energii. Přitom někteří spontánně odkazovali k tomu, co znají z bohoslužeb. K liturgii a písním. Tedy vlastně k tanci na mostě. „Jak se zpívá: dáváš nám radost, víru, nebo jak to tam je.“ „Jak se říkalo v neděli: pokoj tobě.“ Pozdravení pokoje vyložili tak, že do depresivní nálady a úzkosti přichází „vnitřní uklidnění“. Tančit na mostě má smysl.

Z tohoto obrazu církve jako mostu bych zvýraznila tři linky, které se prolínají. Tou první je vztah. Církev nežije sama pro sebe, ale „pomáhá“ vztahu člověka s Bohem. Pak je tady pohyb. Na mostě bývá živo. Chodí se po něm a běhá, někdy taky vrávorá. Pohyb k církvi přirozeně patří. A nakonec blízkost. Most je horizontální, neztrácí se v nebi, církev nás spojuje s Bohem v tomto světě. Jednu konfirmandku okouzila fotografie kamenného miniaturního mostu na louce, který byste hravě obešli. A její kolega pravil: „Bůh je nám blíží, než si myslíme – to nám církev dokazuje.“

Kristýna Kupřová, vikářka v Hradci králové

Nedělka recyklo

K čemu jsou dobré volební obálky

V nedělní škole v českobudějovickém sboru jsme se sešli se skupinou sedmi dětí od těch úplně nejmenších. Na tu neděli připadal známý biblický oddíl z třetí kapitoly epistoly Filipským. Pročetla jsem si předem doporučenou přípravu Lenky Ridzoňové, nazvanou „Pavův běh do Božího království“.

Protože jsem měla mezi přítomnými i velmi malé děti, snažila jsem se vlastní mluvení přilíš

neprotahovat. Děti jsem po společné písničce doprovázené obrázky oslovila:

„Dnes si máme povídat o apoštolu Pavlovi, který běží: Když si představíte běžícího závodníka, co musí vědět?“

„Kam má běžet, kde má cíl,“ zněla blesková odpověď jednoho ze starších.

„A jaký cíl má křesťan?“ pokračovala jsem.

„Kostel,“ vypálil tentýž v odpověď.

„Tak to jste mi to vlastně zkrátily – dnes si budeme vyrábět takovouhle kabelku, co je na ní?“ Ukázala jsem dětem předem připravený vzorový výrobek radši ve dvou variantách, aby si měly z čeho vybrat. „Náš kostelíček,“ řeklo menší dítě.

Měli jsme na výběr šedou nebo modrošedou volební obálku, která měla tvořit kabelkový korpus. Bylo krátce po eurovolbách, při nichž jsem jako znučený člen komise (účast voličů nebyla nikterak obrovská) sledovala, jak jsou do připraveného pytle vyhazovány tuny papíru, aniž by se jich někdo

skoro dotkl. Měli jsme 40 volebních lístků. Zvláštní odstín šedomodré obálky a rezavý tón úvodního hlasovacího lístku inspiroval. „To jsou barvy, které nikde v papírnictví neseženete,“ vysvětlují dalším členkám komise, které s pobavením sledují, jak obálky vytahují z pytle.

„Budu z toho něco tvořit s dětmi v kostele.“

„To je dobře, nám to také vadí, že se toho tolik vyhazuje,“ ulehčeně odpovídají a pak se ponoří do letáků Noci kostelů, které jsem jim rozdala, a diví se, co zajímavého se v kostele může dít.

Doma jsem nakreslila náš kostel a pak přemlouvala tiskárnu, aby spolkla trochu tenčí papíry rezavé barvy. Kostelíčky si pak děti vystříhly, přidala jsem šablonku na střechu, na leteckém záběru na internetu jsem zkoumala barvu střechy našeho kostela – jak málo se člověk dívá vzhůru, když jde do kostela!

Modrošedé kousky posloužily i na výrobu okének. Děrovačkou děti zvládly na vrch kabelky dvě dírký a těmi provlékly kousek vlny. Se zavazováním pomohli ti starší, a tak vznikla ucha tašky.

Kabelka potěšila rodiče a děti si třeba trochu uvědomily, že je potřeba sledovat, co odhazujeme podél cesty a občas se i zastavit, něco sebrat a znovu použít, ať už jde o volební obálky, nebo třeba myšlenky našich věřících předků, kteří stihli věci promýšlet a své poznatky, díky Bohu, zapsat.

Olga Píkousová

Kostel v Libiši se po opravách otevřel veřejnosti

Zahrada nabízí mnohostranné využití

V neděli 9. června se svého opětovného otevření dočkala jedna z nejzajímavějších památek české toleranční doby. Společné odpoledne zahájily bohoslužby vděčnosti, při nichž kázal Ondřej Zik-

mund, farář z Kutné Hory. Následovala zahradní slavnost s obcerstvením, divadelním představením a živou hudbou.

„Máme radost, že se areál otevřel veřejnosti. Chtěli jsme k tomu účelu nabídnout hlavně prostor zahrady, kde se v posledních letech nic nekonalo. A podařilo se to výtečně. Příjemnou atmosféru mezi stromy jsme využili až do pozdních večerních hodin,“ líčí dojmy libišský farář Miroslav Pňann.

Kostel v Libiši u Neratovic prošel v uplynulých měsících rekonstrukcí střechy, fasády a také oken a dveří.

Letos začátkem listopadu oslaví kostel 230 let. Představuje významnou památku česko-maďarské vzájemnosti, protože odkazuje k dílu zdejšího prvního kazatele Jánose Véghe, který byl maďarského původu. Pamětní cedulka v jedné z lavic připomíná také člena sboru, mladého studenta Jana Palacha, který se na protest proti propagandě šířené sovětskou okupační armádou a proti všeobecné letargii českého národa před 50 lety upálil.

Jiří Hofman, foto Martin Fér

CÍRKEV ZPÍVAJÍCÍ

Radost, úžas z díla tvojí lásky

Dar života posvěcený křtem

Tato křestní píseň, jež se stala známou v mnohých zemích, dokládá, že „církvní píseň může být osobní, aniž by se stala privátní, neboť je obecně srozumitelná,“ říká Svein Ørnulf Ellingsen (*1929), učitel výtvarné výchovy, malíř, básník a autor původního norského textu z roku 1973.

Česká adaptace textu Daniela Hellera vznikla z německého textu Friedricha Hofmanna (1910–1998) z roku 1983. Dar života je vnímán jako něco výjimečného. Jde o zážrak, který je propůjčen. Téma křtu dítěte je zde propojeno s věčným životem. Tato dogmatická výpověď se ovšem reflektuje

z pohledu nenáboženské interpretace, což píseň posouvá do roviny, která by mohla být přijatelná také lidmi, kteří s církví nemají zkušenosti. Vždyť křest není jen rodinná událost, je to i vzácná příležitost s misijním nábojem.

Zázrak života

Ellingsenovy písně, vyznačující se ryzostí řeči a hloubkou výrazu, nalezneme v různých skandinávských zpěvnících. Tato píseň je spojena s osobním příběhem. Text vznikl při myšlenkách na syna Eysteina, který měl být pokřtěn v jednu březnovou

neděli v r. 1971. Rok a půl předtím manželé Ellingsenovi ztratili při jednom neštěstí první dítě. A při této těžké životní ráně se dozvěděli, že čekají dalšího

Svein Ellingsen

potomka. Když se Eystein narodil, byl text téměř hotový, ale k jeho dokončení došlo až v r. 1973.

V písni o zázraku života je vyjádřena vděčnost Pánu Bohu za narození dítěte. Zázrak nově daro-

vaného lidského života naplňuje srdce přítomných a motivuje jejich kroky ke křtitelnici. „Radost, úžas“ se tak stávají předznamenáním celé písně. V druhé sloce jsou v originálu vyjádřeny obavy z životních otřesů. Křest se stává okamžikem, kdy budoucnost dítěte se s důvěrou předává z lidských rukou do rukou Božích.

Svátost křtu

Ve druhé polovině písně se zdůrazňuje význam křtu v každodenním životě, zmíněn je širší kontext našeho osobního příběhu v dějinách spásy. Výjimečný Boží zájem o člověka, který se projevuje ve svátosti křtu, nás vede k vděčnosti a úžasu. Píseň končí jedinou prosbou, aby víra byla propojena s radostí.

Tato píseň bude nahrána na dárkovém CD, které obdržíte s letošním vánočním číslem našeho časopisu.

Ladislav Moravetz

Radost, úžas z díla tvojí lásky

text: Friedrich Hofmann podle norského originálu Sveina Ørnulfa Ellingsena, český překlad: Daniel Heller
nápěv: Linus David 1990

2. Že je více zlého, nežli lásky?
V náručí tvou své dítě odevzdáme.
Ve křtu dáváš víc, než srdce doufá.
3. S velkou úctou vnímáme tvou blízkost.
V dlaních svých ty sám objímáš vesmír.
K nám se skláníš v touze všechny přijmout.
4. V Kristu dáváš nám všem život krásný.
Nitra zámky lámeš zrezlé pýchou.
V tebe víru, důvěru mít smíme.
5. Život běží, léta se nám krátí.
Z věčné slávy Tvá slova k nám mluví.
V smrti tmě křest svítí jako svíce.
6. Dětem svým již dáváš ve křtu sílu
proti proudu jít, strachu se vzpírat.
Dej, ať víra tvou radostí září.

Kostel v Moravské Třebové s unikátní lomenicovou klenbou

Letos oslaví 80. výročí dokončení

Pokud jedete z Čech na Moravu směrem na Moravskou Třebovou, poznáte jasně hranici, obě historické země oddělující. Malý horský hřeben dnes podjedete krátkým tunelem a pod vámi se objeví krásné údolí právě s Moravskou Třebovou. Tunel tedy slouží jako brána na Moravu a v minulosti zde byl i německý jazykový ostrov.

Celá okolní oblast byla německá, a součástí německé luterské církve byl tedy i evangelický sbor v Moravské Třebové. Místní věřící si zde v roce 1939 postavili velmi zajímavý kostel, z kterého se ale dlouho netěšili, protože po roce 1945 byla většina z nich vyhnána do Německa.

Kostel byl slavnostně dokončen 17. září 1939, tedy jen několik dní po vypuknutí druhé světové války, a 15. září letošního roku si zde připomenou osmdesáté výročí jeho dokončení. Organizátor slavnosti je místní sbor Českobratrské

církve evangelické, které kostel po odsunu Němců připadl.

Důstojná klenba a zajímavé vitráže

Nejzajímavější na celé stavbě je lehký lomenicový krov. Je zcela unikátní a nemá zřejmě v Čechách obdobu. Jednoduché dřevěné lamely jsou tak subtilní, že se ani nechce věřit, že je to jediná konstrukce, která nese střechu hlavní lodi kostela. Zajímavé jsou i barevné vitráže s jednoduchým motivem modrého kříže na žlutém pozadí. Vitráž vynikne zejména při pohledu v noci. Loď kostela má jednoduchou frontální dispozici se stolem Páně v čele, s křížem na zadní stěně a s kazatelnou i křtitelnicí po stranách lodi.

Místní farář Ivo David nám ukázal i modlitebnu, kde se sbor schází v zimě; s interiérem ze sedmdesátých let. Modlitebna je v patrové budově fary, která je s kostelem spojena. Já si myslím, že by si tento sál zasloužil menší modernizaci. Podle Ivo Lukáše ale sbor s ubývajícím počtem členů penězi právě neoplývá.

Nové impulzy?

Snad se oslava výročí kostela stane impulzem pro další práci.

Smysl by mělo i větší otevření areálu pro občany města. Pro začátek by symbolicky stačilo pustit na farní zahradu trochu světla. Jak stojí již v pohádkách, kam nemůže slunce, chodí lékař. Mám na mysli vysoké smrky před farou a kostelem, dosazené zřejmě později. Do asi původně listnatého parku v okolí kostela moc nezapadají. Lépe je zeptat se odborníka, doporučil bych zahradního architekta, třeba Davida Smyčku z nedalekého Semanína, o jehož krásné zahradě v okolí farního areálu jsem psal v minulém čísle.

Jan Kirschner

Robert Klobouček vedl Kalich 30 let

Důležité nejsou tituly, ale být vzdělaný

Dovolte mi vzpomenout na mého otce Roberta Kloboučka, který zemřel před téměř padesáti lety. Po dobu třiceti let působil jako ředitel knihkupectví a nakladatelství Kalich, což je mimořádné, uvážíme-li, že neměl ani maturitu!

Evangelíkem se stal v mládí z vlastního přesvědčení. Otce nepoznal a matka zemřela, když mu bylo 11 let. Z Žitětína u Jičína, kde do té doby žil, odešel do Prahy, kde se ho ujala matčina sestra Fany (Františka). Byla bezdětná a kromě Roberta si vzala na starost i dalšího chlapce ze sociálně slabší rodiny. Koníčkem mého otce bylo od mládí výtvarné umění a historie, proto ho to táhlo ke knihám. Nakonec se vyučil v prestižním knihkupectví Taschek, které stávalo v horní části Václavského náměstí – v místě nynějšího paláce Fénix (Blaník). V tomto knihkupectví nakupovali knihy i bratři Čapkové a táta jim občas nosil nákup do jejich vily na Vinohradech. Za svou službu obdržel od Josefa Čapka jednou obrázek – holubičku. Ještě ji mám „schovanou“ (na stěně vedle svého pracovního stolu). Mladý knihkupec prohluboval své znalosti v obchodu s knihami k plné spokojenosti svého šéfa, který počítal s tím, že po něm knihkupectví převezme.

Robert Klobouček se oženil s Matyldou Kociánovou do ryze evangelické rodiny: matčin děda Vilém Kocián byl farářem v Hořátvi u Nymburka, strýc Rudolf Medek byl farářem v Bučině u Vysokého Mýta a švagr Otakar Kadlec byl farářem v Telecím u Poličky. Spolu se svou ženou se otec podílel na životě sboru v Praze u Klimenta v éře faráře Štěpána Šoltésze.

Když na sklonku r. 1935 hledalo vedení evangelické církve někoho, kdo by mohl vést 15 let „mladé“ knihkupectví a nakladatelství KALICH, padla volba na mého otce. Pro pana Tascheka to bylo nelehké loučení, ale doporučení od něho a výuční list si táta nemohl přát lepší!

V Kalichu od roku 1936

Od začátku roku 1936 začal tedy Robert Klobouček působit v Kalichu. Svou profesní zdatností přispěl k tomu, že knihkupectví prosperovalo a mělo vysokou úroveň (viz článek o Robertu Kloboučkovi v Kostnických jiskrách z 28. 1. 1970 nebo vzpomínky Jana Mazla na Kalich v letním dvojčísle Českého bratra 2018).

Válku měl otec spojenou s nepříjemnými skutečnostmi: výslech na gestapu v Petschkově paláci (v Kalichu byla tzv. mrtvá schránka ilegální protifašistické organizace) a nasazení v Německu u *Luftschutzu* – protiletectvé obrany, kde prožil těžké nálety na průmyslová centra Říše. Švagrová Jarmila Kadlecová skončila v koncentračním táboře Terezín a švagr – farář Otakar Kadlec – v lesích na Českomoravské vysočině, protože přechovávali partyzány a někdo je udal.

Po návratu z Říše se otec do Kalicha vrátil. Pro ilustrace publikací nakladatelství angažoval přední

*Robert Klobouček s nezbytnou lulkou.
Perokresba akademického malíře Václava Karla
z roku 1947*

české malíře a výtvarníky, s některými byl ve velmi přátelském vztahu. Tak jsem mohl i já (jako malý kluk) spolu s ním navštívit ateliéry Václava Karla, Karla Lidického, Jiřího Švengsbíra, Jaroslava Hudce a později např. Čestmíra Kafky (člena skupiny Trasa v šedesátých letech publikujícího ►

v Literárních novinách). Prošel jsem s tátou i řadou tiskáren a přičichl tak k tiskařské černi a tomuto řemeslu.

Otcův přehled v literární i výtvarné branži byl dán tím, že každé volné chvíle využíval k četbě. To spolu s jeho inteligencí vytvářelo předpoklady pro správné rozhodování v oblasti ediční i obchodní.

*Jan Mazel, Anička Kafková a Robert Klobouček
před prodejnou Kalicha v roce 1940*

Ve vinárně U Šuterů, kam spolu s některými pracovníky z Husova domu chodil, mu říkali „pane profesore“. Jenže – jeho četba byla provázena silným kouřením lulky a pitím kávy, a to přinášelo i postupné podryvávání jeho zdraví.

Tým Kalicha tvořil táta po dlouhá léta spolu s Janem Mazlem a Aničkou Kafkovou; v evangelické církvi měl Kalich dobré jméno.

Já jsem během svých studií na elektro-průmyslovce v Ječné ulici a později na Jaderné fakultě ČVUT navštěvoval tátů v Kalichu často (táta na mne pamatoval svačinou). Obdivoval jsem jeho sbírku kaktusů, které pěstoval na střeše Husova domu a za oknem své kanceláře. Táta byl dokonce knihovník spolku kaktusářů při pražské botanické zahradě.

Konec jedné etapy nakladatelství

Otcův odchod do důchodu po 30 letech působení v Kalichu (i když tam až do svého skonu jako důchodce docházel) uzavřel jednu etapu tohoto nakladatelství. Myslím, že jeho rozhled v oboru i pracovní nasazení a kontakty v rámci knihkupecké profese mu přinesly odpovídající autoritu.

Životní peripetie

Robert Klobouček měl výrazné sociální citění. Byl člen Klubu přátel E. F. Buriana a po válce i předseda místní organizace ČSSD v Praze-Holešovicích. Rok 1948 a komunistický převrat dal tátovi na vybranou, zda podepsat vstup do KSČ, či nikoliv. Na miskách vah byl osud můj – jeho jediného potomka (moje máma byla v té době katechetka) – a možná i Kalicha. Rozhodl se proto podepsat. Myslím, že jen díky tomu jsem mohl nakonec vystudovat průmyslovku i vysokou školu a také Kalich fungoval v mezích možností dál. Nikdy nikomu táta – pokud vím – během svého členství neublížil a v roce 1968 ze strany vystoupil.

Ještě přidávám vzpomínku na padesátá léta. Ve škole jsem seděl v lavici s Petrem Foglarem – synovcem spisovatele Jaroslava Foglara. Petr mě

dárek od Josefa Čapka – kresba holubičky

přivedl do svého oddílu. Když měl Jaroslav Foglar – Jestřáb – od soudruhů zákaz publikační činnosti, obrátil se na mého tátů, zda by mu v knihkupectví Kalich zařídil prodej několika desítek knížek, které měl jako autorské výtisky doma. Táta mu samozřejmě vyhověl. Knížky byly v prodejně Kalicha potají, ale rychle prodány.

Mám-li uzavřít vzpomínku na svého tátů, pak v mé mysli dominuje myšlenka, kterou svou praxí potvrdil: Není důležité mít tituly dokumentující vzdělání, důležité je být vzdělaný! Mít myšlenky v hlavě a umět je používat!

Jan Klobouček

FOTOREPORTÁŽ

Oslavy třicetin Diakonie

30 let společně

Slavnosti, hudba, rozhovory, zamyšlení a projekce. Tím vším byly oslavy třicetin Diakonie. Moderoval Jan Sklenář, hudbou doprovázel orchestr Konzervatoře Evangelické akademie pod

vedením Ladislava Moravetze a Hradišťan s Jiřím Pavlicou. V následující fotoreportáži se podívejte, jak oslavy probíhaly.

Foto: **František Plizák**

zakladatelé obnovené Diakonie. Zleva: Karel Schwarz, Miroslav Erdinger, Eva Grollová, Zdeněk Bárta a Pavel Vychopeň

ředitel Diakonie Jan Soběslavský

moderátor Jan Sklenář s klientkami z Domova pro naše rodiče v Krabčicích

muzikanti Konzervatoře Evangelické akademie v Olomouci

Hradištan s Jiřím Pavlicou

Pomoc dětem i dospělým

V tábore se každý měsíc v průměru narodí 320 dětí, pětina obyvatel tábora je mladších pěti let. Pouze 53 % dětí však v Zaatari chodí do školy a toto číslo je i tak o něco vyšší než v jordánských

městech, kde žije velká většina z 600 tisíc oficiálně registrovaných uprchlíků. Komunitní centra proto nabízejí aktivity také pro děti jako například kurz tance zumba, angličtiny nebo fotbalový kroužek na zastíněném kobercovém povrchu. Letos v květnu otevřela *Peace Oasis* vůbec první táborovou školku pro děti od tří

do pěti let. Až 20 % domácností v táboře vedou samoživitelky a stovky z nich pracují, školka pro 75 dětí je tedy plně vytížena a mnoho dětí musí odmítat.

Návrat syrských uprchlíků do původních domovů je stále pro většinu nemožný a nebezpečný. A je otázka, zda to bude někdy v dohledné době lepší alternativa než tábor. Dává však smysl pomáhat, aby děti nepřišly o své dětství a dospěli o naději, že jednou bude život jako předtím. Byť v případě Syřanů to může trvat generaci či dvě.

Ivana Dingová

ROZHOVOR S DOBROVOLNÍKEM JANEM KALOŠEM

Jsmo na jedné vlně

Dobrovolnictví v Diakonii

Celý život působil Jan Kaloš v ekonomických oborech a před odchodem do důchodu si položil otázku, jak smysluplně trávit nastávající volný čas. Rozhodl se pro pomoc druhým lidem, a tak v rámci jednoho z dobrovolnických programů Diakonie už šestý rok pomáhá v rodinách – dětem s přípravou do školy. A dobře se v tom doplňuje se svými výrazně mladšími kolegy.

Jakým způsobem jste si jako dobrovolník našel k Diakonii cestu?

To vzniklo zcela náhodně. Chtěl jsem dobrovolně pomáhat a někde jsem četl, že pro dobrovolníky se bude konat školení. Bylo tam vyjmenováno několik činností – mezi jinými i doučování, což mě lákalo. Na školení jsem se přihlásil, ale kvůli problémům se zády jsem nemohl nastoupit. Byli na mě hodní, přesunuli mě do dalšího kurzu. Ten jsem absolvoval, a tak jsem se ocitl v Diakonii.

Čím pro vás bylo lákové zrovna doučování?

Pomáhal jsem s učením svým dětem i dětem svých známých. Bavilo mě pozorovat dítě, které má nějaké schopnosti, a hledat způsoby, jak mu podat látku tak, aby ji pochopilo.

Baví vás doučování i po šesti letech?

Pracujete přece jen s dětmi, kterým učení nejde snadno. Nedostavila se třeba nějaká krize?

Nedostavila. Asi už mám jistý životní nadhled. Ale mladší kolegové z dobrovolnického týmu si občas nějakou svou frustraci zpracovat musí. Bývají to studenti, mladí lidé, jdou pomáhat s obrovským elánem a pak na nich někdy bývá vidět jisté zklamání. Chtějí vidět rychlý výsledek, který se nedostaví. Já vím, jak je to v rodinách mých známých, jejichž děti výborně prospívají. Rodiče se jim věnují skoro každý den. Kontrolují úkoly, opakuji si s nimi. Zatímco my pracujeme s dětmi, kterým rodina z různých důvodů pomoci nemůže. Člověk velmi rychle zjistí, že hodina a půl týdně, kterou na doučování máme vyhrazenou, nestačí. Ale nejde přece jenom o vysvědčení se samými jedničkami. Já si myslím, že pro dítě je přínosné – a učím už čtvrté – když se mu někdo pravidelně věnuje. Děti se zpravidla těší. Takže to mé dobrovolnictví uspokojení přináší.

Co dalšího si člověk z dobrovolnické práce může odnést?

Vnímám pro sebe další dva bonusy. Seznámil jsem se s dalšími dobrovolníky, prima lidé, kteří chtějí

pomáhat. Druhý bonus je práce se školní látkou. Jsem ekonom, léta jsem se do hloubky zabýval účetnictvím, ledasco umím, ale mnoho ze školní látky si člověk musí oživit, znovu promyslet – vzořečky, rozklad geometrických těles, fyzika, jazyky... Považuji to pro sebe za přínosné, mysl se udržuje v kondici.

Povězte nám něco o dětech, které jste doučoval.

Byly čtyři a každé bylo jiné. Ládík byl znalostmi tak někde mezi první, druhou a třetí třídou. Doučování nemohlo probíhat u něj doma, na to tam bylo moc rušno. Scházeli jsme se na úřadě blízko jeho bydliště, kde sídlily orgány sociálně-právní ochrany dětí, takzvaný OSPOD. Nejdřív jsme tam měli volnou místnost, pak už jenom volné místo u stolu, pak už ani to ne. Tak jsme se učili přímo v Diakonii, v centru Prahy, což bylo ale pro Ládu náročné, dojíždění ho dost unavovalo. Byli jsme spolu i dvakrát na výletě a měli jsme se myslím dost rádi. Dodnes si na něj občas vzpomenu. Další můj žák byl Ibrahim, čtvrták, úplně jiný případ. Kořeny měl v jedné z postsovětských republik, v muslimské rodině. Tatínek byl někde v Rusku, Ibrahim u nás žil s maminkou a dvěma mladšími sestrami. Rodina fungovala zdravě, Ibrahim byl chytrý – ovšem lajdák, a ani obětavá maminka s tím nic nezmohla. Scházeli jsme se u něj ve škole, což je pro doučování asi nejlepší prostředí. Hodně jsme se zabývali češtinou. Mluvil krásně plynně, ale v některých jazykových nuancích se nevyznal, bylo zajímavé je s ním probírat. Také jsme spolu hráli šachy, ty zvládal velice dobře, a doučovali ►

se fyziku. Ibrahimovo lajďáctví se mi zlomit asi nepodařilo, ale strach o něj nemám, ve světě se rozhodně neztratí. A nyní se věnuji jedné dívce,

Jaké další zajímavé dobrovolnické programy Diakonie nabízí?

Návštěvy proti samotě

Spousta seniorů nemá celý den možnost si s někým promluvit. Navštivte je, aby nebyli sami. www.bрно.diakonie.cz

Dopisování s vězni

Život za mřížemi není snadný. Kontakt s vnějším světem může poskytnout třeba dopis. www.skp.diakonie.cz

Povodňoví dobrovolníci

Vysíláme dobrovolníky do míst zasažených povodněmi. Přímo v terénu pomáhají odstraňovat následky katastrofy. www.diakoniespolu.cz

Kamarád pro volný čas

Lidé s postižením jsou často ochuzeni o možnost trávit čas podle svých přání. Zajděte s nimi, kam chtějí – třeba do kina. www.rolnicka.cz

Dobroduš

Poznejte strasti i radosti, které život přináší lidem s duševním onemocněním, a staňte se jejich oporou. www.dobrodus.cz

Čistě ženská záležitost

Potkejte se s ženami z jiných zemí, které k nám přišly hledat nový domov. Ochutnejte exotická jídla nebo vyzkoušejte techniky zkrášlování. www.doma.diakonie.cz

teď opakuje osmou třídu, hlavně proto, že byla hodně nemocná. Je velmi motivována postoupit do devítky. Když nám nějaké setkání odpadne, chce si je nahradit, takže někdy se vidíme i dvakrát

týdně. Děláme spolu úkoly, zejména z matematiky a angličtiny. Není to vůbec jednoduché, zvlášť matematika v osmé třídě je dost náročná. Dívce bohužel chybí základy – pochopí zadání matematické úlohy, potom ale nespočítá, kolik je osmkrát devět. V angličtině je to podobné – výslovnost má lepší než já, ale základní slovíčka nezná. Ale nejde nám o jedničky a myslím, že tento rok postoupí.

Mluvil jste o čtyřech dětech, o jednom jste se zatím nezmínil.

Šlo totiž spíš o mladého muže. Byl z Afriky a po střední škole chtěl u nás studovat nějakou školu uměleckého typu a potřeboval si doplnit kulturní znalosti. Zase šlo o úplně jiný typ setkávání. Vidali jsme se v kavárně a povídali si třeba o impresionismu. Po čase mi od něj přišla esemeska, že přijímačky udělal úspěšně.

Kolik času vám dobrovolnická práce pro Diakonii zabírá?

Standardně jednou týdně 90 minut samotného doučování a 90 minut dojíždění. Takže čistého času tři hodiny týdně. Jednou za rok máme takovou hodnotící schůzku, je to setkání s dítětem, jeho rodičem a se zástupcem Diakonie.

S dalšími dobrovolníky se ovšem setkáváte ještě na takzvaných supervizích. Jak to probíhá?

Supervize se konají jednou za dva měsíce. Sejde se dobrovolnický tým a za účasti psychologa sdílíme zkušenosti. Při práci v rodinách si totiž musíme dávat pozor, abychom nepřekračovali své poslání. Jsme tam kvůli doučování konkrétního dítěte, ne abychom za rodinu řešili její problémy. Psycholog nám doporučuje, jak na to. Dobrovolníkům-nováčkům přináší supervize jisté uklidnění. Zjistí, že při práci s dětmi řeší stejné otázky a problémy jako ti zkušenější. Tahle setkání se dějí v přátelské atmosféře a se sympatickými lidmi. Většinou jsou výrazně mladší než já, ale cítím, že jsme na stejné vlně. Jsem s tím vším dohromady velmi spokojen.

Adam Šůra

Z REDAKČNÍ POŠTY

K „otázce na tělo“

Reakce na odpovědi v Českém bratru 6/2019

Když jsem si v posledním čísle Českého bratra (6/2019) přečetl čtyři odpovědi na „Otázku na tělo – Co pro vás znamená svatba?“, zděsil jsem se. Odpovídali tři homosexuálové (dva muži a jedna žena) a jeden farář.

Před 20 lety by bylo nemyslitelné, aby ČB takové odpovědi otiskl. To se celá naše ČCE pěkně posunula, co říkáte? Jako celá společnost. Co bylo dříve považováno za anomálii, za úchylku, se nám dnes předkládá jako varianta normálu. Uvedené téma s odpověďmi mi připadá jako kampaň, mířící k tomu, aby církve – synod ČCE v dohledné době přijal změnu příslušných řádů v tom smyslu, aby naši faráři oddávali stejnopohlavní páry. Tedy abychom vyšli vstříc tlaku lobbistů z LGBT, kteří uzákonění „manželství“ stejnopohlavních párů prosazují.

Pokud k tomu dojde, budu mít velký problém, a sice zda ještě v ČCE setrvat. Kdybych byl řadový člen, neváhal bych ani minutu. Jako kurátor sboru a člen seniorátního výboru bych však sborové a seniorátní společenství těžko opouštěl, ale zároveň bych nemohl setrvat v církvi, která se tak do široka otevřela genderové ideologii, jejímž cílem je co nejvíce rozložit klasickou rodinu (otec, matka, děti).

Přátelé, copak jsme již dočista ztratili zdravý rozum? Dušan Ehmig píše, že „argumenty proti svatbě stejnopohlavních párů jsou prázdné“ a že „rodina je ohrožena jinými věcmi“ než těmito novými trendy... Kdyby takto psal lobbista za LGBT, chápu to, ale jak to může napsat křesťan a evangelický farář k tomu? Rodina je

dnes bezpochyby nabourávána mnoha vlivy, ale právě proto přece nemůžeme podporovat útok na tradiční rodinu z další strany!

Proč má naše společnost (i naše církve) měnit Boží rády kvůli malé menšině, která má pro svoji odlišnost dostatečně velkou svobodu? Hesla „Manželství pro všechny“ a „Jsme fér“ jsou reklamní slogany a fér určitě nejsou. Manželství zkrátka není a nemůže být „pro všechny“. Není např. pro blízké příbuzné, a to z důvodů stejných jako u „manželství“ homosexuálů, tedy především z důvodu biologického. Není možné např. pro člověka a zvíře, pro muže a desetiletou dívku (i když Mohamed si takovou dívku vzal), pro tři muže najednou (i když v Kolumbii již takové „manželství“ existuje). Když společnost (případně i ČCE) vyjde takovým požadavkům vstříc, bude vůbec ještě nějaká hranice, za níž už nebude ochotna jít? Anebo se ta hranice bude pořád posouvat, podle toho, jak bude komunita LGBT pískat?

„Manželství“ homosexuálů do budoucna otvírá dveře také obchodu s dětmi, resp. s jejich početím a rozením. V některých zemích je už nyní možné si „pronajmout“ ženskou dělohu, pokud si dva gayové přejí mít „vlastní“ dítě. V případě dvou lesbiček si stačí sehnat „dárce spermatu“.

Jestliže odmítáme homosexuální životní styl, neznamená to přece, že nepřijímáme člověka samotného. Homosexuálové jistě mají před Bohem stejnou hodnotu jako ostatní, ale to ještě neznamená, že mají vstupovat do manželství nebo že jejich vztahy můžeme nazvat manželstvím. ►

Kéž nás Pán Bůh při zdravém rozumu zachovat ráčí. A to raději nezmiňuji, že křesťané (včetně naší ČCE) považují (nebo spíše dříve

považovali) Písmo svaté za hlavní směrnici pro život i víru.

Jiří Marek

RECENZE

S Anežkou na hloubku

Autobiograficky a nekompromisně

Názorově Petr Pítha, jazykově raný Michal Viewegh, napadá mě po přečtení knihy mladého katolického kněze Štěpána Smolena. Mezi domácími katolíky vyvolala kniha živou debatu. Progresivisté, kteří bývají ekumenicky otevření, takže se s nimi jako evangelíci setkáváme nejčastěji, hovoří o zradě koncilního kurzu. Autor ještě jako necírkevní hledač vystudoval religionistiku, uvěřil ve studentské farnosti Tomáše Halíka a odešel do kněžského semináře. Během studií se od halíkovské šíře přiklonil ke starobylé křesťanské hloubce.

Pro svůj autobiografický román zvolil žánr cestovních poznámek poutníka. Jako seminárista se vydává na pěší pouť – přes Německo a Belgie do francouzského Lisieux. To je rodiště svaté Terezie od Ježíška (1873–1897), mladinké karmelitánky, která s odzbrojující upřímností hledala Boha uprostřed svých pochybností a své tělesnosti, o čemž si poctivě vedla deník, než ve svých 24 letech zemřela na tuberkulózu. Na cestách ovšem poutníka, jak se na rytířský román sluší, doprovází také vzpomínka na Anežku, poutníkovu platonickou lásku a spolužačku z filosofické fakulty, která ho samotného nejprve nasměrovala ke křesťanství, ale pak se mu, i sama sobě, začala ztrácet, jakoby ztělesňovala slepou uličku onoho otevřeného křesťanství, které ho zpočátku tolik oslovilo. Pouť za Terezičkou napříč Evropou je tak současně pátráním po tajemství Anežky, Anežky české, církve české.

S autorem navštěvujeme mezi Prahou a Normandií řadu farností. Po pobořených Čechách

následuje sytý, ale duchovně vyprahlý Západ. Na farách a u kostelních dveří vždy poutník prosí o ubytování a s nepřekonatelným vtípem pak líčí rozpaky, údiv i nadšení těch, na něž se obrátil. Základní figura jeho setkání je poměrně monotónní. Buď ho přijme některý z podivínů,

kteří se jako poslední mohykáni drží svého kněžského poslání, jímž je přinášet lidem Boha prostřednictvím eucharistie a zpovědi. Anebo a mnohem častěji narazí na onen druh kněží či aktivních laiků, kteří církve zmodernizovali a dnes pendlují mezi schůzemi a charitativními a občanskými iniciativami. Ti už nezpovídají ani neslaví eucharistii. A Smolenův soud je v této chvíli opravdu přísný:

„Představoval jsem si, jak člověk, který plnými doušky hltal svět a zjistil, že ho nenapojí, z posledních sil přijde, připlazí se k branám

kostela. Doufá, že alespoň tady objeví pramen vod živých. Avšak čeká ho smrt žízni. Hledá Boha, ale najde pojmenování cílů a ohniskových úkolů anebo trochu charity a povedený koncert... Hledal odpověď na hrůzu smrti – a najde církev, která se stydí za nebe, neboť je zamilována do pomíjivých společenských kauz. Hledal odpuštění hříchů – a najde vysvětlení, že vlastně hříšník není. Hledal krásu – a najde banalitu, před kterou prchal. Hledal ticho – a najde záplavu slov. Objeví křesťanství odpovídné, odkajivé, zahlučivé, plazící se před světem, místo aby hlásalo Krista.“

Samozřejmě lze namítnout, že to tak na mnoha místech není. Smolen ale nepíše statisticky podloženou zprávu o stavu církve, ale polemiku, oděnou do hávu románu. V něm se z teologických pozic vyrovnává s důsledky katolického *aggiornamenta*, otevření církve vůči „radosti a naději, smutku a úzkosti lidí naší doby“ (jak začíná konstituce *Gaudium et spes*, asi nejzná-

mější dokument 2. vatikánského koncilu). Přenechal bych úvaze katolíků, nakolik jsou slabiny současné katolické církve skutečně a především důsledek koncilních změn. Ani nemá smysl rozčilovat se nad několika nelichotivými poznámkami na adresu evangeliků. Evangelicky viděno: Na křižovatce mezi horizontálou, důrazem na vztahy k bližním, a vertikálou, tedy vztahem k Bohu, je Smolenův román umístěn jako přesvědčivý hlas pro vertikálu. Hlas místy nespravedlivý, ale autentický. Vždyť ani Bible není průběžně teologicky vyrovnané pojednání, ale řada zaujatých svědectví o Bohu, který se nedá ochočit ani charitou ani liturgií.

A nakonec varování pro všechny dojíždějící: kniha se čte opravdu výtečně, tak pozor, ať nezapomenete vystoupit.

Petr Sláma

Štěpán Smolen: Cesta na Západ.

Po stopách ochočeného Boha

Nová Ves pod Pleší, Hesperion 2018, 207 s.

Abychom se nezbláznili, hledejme podstatu křesťanství

Teologie pro hledající

Číst u nás prvně vydanou knihu britského teologa a biblisty Nicholase T. Wrighta *Podstata křesťanství* (v originále: *Simply Christian: Why Christianity Makes Sense*) v citlivém překladu Dana Drápal se vyplatí z mnoha důvodů. Titul, jenž vyšel už v roce 2006, a přichází tak do českého jazykového prostředí s mírným zpožděním, zaplňuje bílá místa naší domácí knižní produkce, která knihy podobného ražení vydávala až na několik případů (J. L. Hromádka, Josef Zvěřina, Milan Balabán, Karel Skalický, Jakub S. Trojan, Karel Vrána, Tomáš Halík či Josef Petr Ondok) naposledy před válkou, tou druhou světovou.

Významný britský učenec (nar. 1948), známý u nás svými pracemi *Jednoduše Ježíš: nový pohled na to, kým byl, co dělal a proč na tom záleží* (2017), *Jednoduše dobrá zpráva: nový pohled na Ježíšovo poselství* (2017) a *Překvapivá naděje* (2018), umí jako málokdo jiný propojit to, co vytěžil ze své dlouholeté badatelské a pedagogické práce, s civilní formou sdělení, jež dokáže oslovit čtenáře bez širšího teologického vzdělání i toho, kdo si křesťanství a církev udržuje na distanc.

Knihami i bohatou přednáškovou činností tak Wright po desetiletí naplňuje sen několika málo českých teologů pěstovat vedle akade- ►

mické, škamnové teologie to, co se nazývá *public theology* – veřejná teologie, teologie pro hledající, teologie pro lidi. Že se mu to daří, je poznat z velkých nákladů jeho knih i čtenářského hladu po zpracování dalších stěžejních témat křesťanské víry, náboženství a tradice.

Strukturou Podstaty křesťanství autor ze svých předchozích publikací nevybočuje. Knihu vhodně rozdělil do tří tematických okruhů (Ozvěny hlasu, Hledět do slunce a Zrcadlit obraz). Z prvního okruhu jmenujme za všechny stať „Stvoření jeden pro druhého“, z druhého „Ježíš: příchod Božího království“ a z třetího „Modlitba“.

Ústředním motivem Wrightovy opět skvěle čtivé knihy je trojí zkušenost:

1. Křesťanství samo je pro část sekularizované společnosti, a tedy zvláště té evropské, jen útěšná pohádka na dobrou noc. Člověk je pán svého osudu, svůj bůh, strůjce svého štěstí.
2. Přesto se zvláště v poslední době objevuje žízeň po nové křesťanské spiritualitě, jinými slovy žízeň po Pravdě, která skutečně a trvale osvobozuje, sytí a dává růst. Řečeno Wrightovými slovy „Pokud je křesťanská zvěst pravdivá (tj. pokud je Bůh, kterého nejlépe poznáváme v Ježíši), dá se přesně takový zájem očekávat. V Ježíši vidíme Boha, který miluje lidi a chce, aby lidé jeho lásku poznávali a odpovídali na ni.“
3. Je na těch, kteří si ještě říkají křesťané, aby znovu promysleli základní teologické principy a směrovky Ježíšova vykupitelského příběhu („... jen málokdo, včetně křesťanů, tuší, jaké základní možnosti nám nabízí teologie.“) a našli staronové způsoby Božího uctívání, vydali se po stopách Božího stvoření, zdokonalili své umění modlit se.

Wright hovoří o tom, že se i jako univerzitní učenec snažil tím, o čem bádá a píše, i žít. Nedělá si sebemenší iluze o tom, v jaké spo-

lečnosti žije a co si lidé myslí o církvi a církve, tedy věřící a jejich představitele, sama o sobě. Není ale skeptický k beznaději, říká: „Slovo ‚církev‘ používám trochu s těžkým srdcem. Je mi jasné, že mnoho čtenářů si hned vybaví velké tmavé budovy, pompézní náboženské proslovy, nacvičenou vážnost a totální přetvářku. Těžko ale jiné vhodné slovo najít. Tíha negativního obrazu doléhá i na mě. Ve své profesi s ním

neustále bojuji. Má to ale ještě druhou stránku a ta nese všechny známky větru a ohně, ptáka vznášejícího se nad vodami a přinášejícího nový život. Pro mnoho lidí znamená ‚církev‘ pravý opak toho negativního obrazu. Je to místo, kde je přijetí a smích, uzdravení a naděje, přátelé, rodina, spravedlnost a nový život.“

Wright byl, připomeňme, mimo jiné i anglikánský biskup; zná prostředí, o němž hovoří, detailně a ví také, co mu nejvíc chybí a co je naopak jeho největší deviza ve srovnání s jinými duchovními proudy a sekulárními, humanitně orientovanými společenstvími. Tady je podle mého mínění hloubka a síla jeho zkušenosti a výpovědi. Volá po rozšíření poučeného, exegeticky odvážného čtení Bible a nejen drobných biblických úryvků (pahýlů). Volá po novém přilnutí k modlitbě a je ekumenicky otevřen, odezírá ze západní i východní tradice. Volá po tom, abychom se jinak, pozitivněji, dívali na židovské

prostředí, z něhož Mesiáš vyšel. Volá po objevení skrytého pramene pravdy a krásy, ale také lásky, naděje a spravedlnosti, jimž dal Boží vykupitelský čin naprosto jiný rozměr, a proměnil tak svět, dějiny, vesmír. Volá po tom, abychom se i s rizikem nepochopení a dočasných ztrát ptali: Co je vlastně podstata křesťanství?

N. T. Wright je autor, jehož knihy neklouzají po povrchu. Moje zkušenost je taková, že se po přečtení některé z jeho prací nebo shlédnutí jeho přednášky instinktivně poohlížím po dalších. Že se nakladatelství Biblion v poslední

době na Wrighta soustřeďuje, je jen a jen dobře. Jako jeden z mála ikonických spisovatelů totiž netrpí ani po řadě svých úspěchů atrofovaným egem, nestrhává na sebe pozornost, nevyčerpává se ani neopakuje a stejně jako řada postarších pánů téže odbornosti – neblázní a nesbírá laciné body militantní reflexí témat typu „homosexualita“, „křesťanské hodnoty“ či „islám“. A to je dnes, u nás i ve světě, vzácné.

Zdeněk A. Eminger

*Nicholas T. Wright: Podstata křesťanství
Praha, Biblion 2019, 248 s.*

Reformace jako paradox

I protestant musí v mnohém dát autorovi za pravdu

Při příležitosti nedávného 500. výročí reformace se ve své knize *Západ a jeho víra: 9,5 teze k dopadům Lutherovy reformace* katolický kněz a církevní historik Tomáš Petráček zamýšlí nad tímto fenoménem z pohledu dneška.

Snad po vzoru samotného Luthera člení autor svůj text skutečně po tezích, přičemž do názvu slavného Lutherova díla (95 tezí) symbolicky vsunul desetinnou čárku; věcně a systematicky, ale zároveň snad dostatečně přehledně. To že nejde o nějakou filipiku, kterou by chtěl vzbuzovat kontroverze u nekatolíků, Petráček jednak výslovně ujasňuje hned na počátku knihy, ale zároveň to potvrzuje i textem samotným. Přestože je mnohdy k luterské reformaci kritický, snaží se udržívat si vědeckou objektivitu a přistupovat k tématu systematicky. S pečlivostí historika proto věnuje první tři teze knihy nábožensko-společenské situaci v 16. století, tedy přímo v Lutherově době, a teprve na základě této analýzy se pouští do dalších úvah. Jejich výsledky jsou přitom velmi plodné, i když nezní vždy příjemně, snad je ocení i protestant. Petráčkovi se totiž daří rozbít mnoho zažitých

klišé a mýtů s reformací spojených a zároveň ukázat, že důsledkem reformace byl často paradox (např. prohloubené pokřesťanštění společnosti na úkor zničení dobrého jména náboženství, narušení vztahu mezi náboženstvím

a vědou anebo vytvoření dokonalejší církevní organizace, která ovšem ztratila schopnost utvářet jednotný hodnotový rámec).

Kromě erudice a hlubokého zamýšlení nad tématem je třeba vyzdvihnout – jak již bylo ►

naznačeno výše – Petráčkovu snahu o nestranný pohled. Přestože se na knize podílely osobnosti výhradně z katolického prostředí, je třeba jí připsat ke cti, že z hlediska „konfesijního názoru“ je zatížena tak málo, jak jen to je snad v praxi možné. Skutečnost, že reformace z Petráčkovy bilance nevychází zrovna nejlépe, je sice pro protestantského čtenáře bolestivá, ale nelze ji ani při nejlepší vůli chápat jako apriorní výpad vůči nekatolickým církvím; naopak racionálně uvažujícímu čtenáři nezbyvá než autorovi dát (aspoň částečně) za pravdu. Přesto, nebo snad právě proto ji nelze než vřele doporučit i každému nekatolíkovu k přečtení.

Přestože jde o text odborný, a myšlenkově tedy velmi hutný, je napsán natolik přístupně, aby mohl zaujmout a oslovit i laického čtenáře. Atraktivitu knihy navíc ještě podtrhují jména dvou výrazných osobností, které Petráček do své knihy „pozval“: biskupa Václava Malého, který knihu opatřil předmluvou, a katolického teologa Karla Skalického, který připravil doslov. Škoda jen, že Petráček nepřizval ke spolupráci také nějakého protestantského teologa, který by se, vzhledem k tématu, jistě stal relevantním obohacením.

Adéla Rozbořilová

*Tomáš Petráček: Západ a jeho víra
Praha, Vyšehrad 2018, 144 s.*

V Tvých rukou

Poezie Jaroslavy Dusílkové Hudcovicové

Chcete-li prožít požehnanou podvečerní chvíli pod svítící lampou v tichu domova nebo uprostřed přírody pod hvězdami letního nebe, sáhněte po sbírce veršů Jaroslavy Dusílkové Hudcovicové, kterou vydalo v letošním roce pražské nakladatelství EMAN pod názvem jedné z jejích básní.

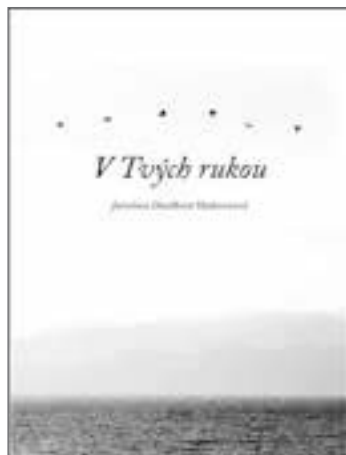
V Tvých rukou

*Sochař si hněte
v rukou dílo,
by dostalo svou tvář.
I Ty mě ve svých dlaních máš,
co ze mne jenom,
co ze mne uděláš?*

*...Tvá láska vede mě měkce,
dává mi jasnou tvář,
už nebojím se, nereptám,
co ze mne uděláš.*

Verše, vydávající svědectví o vděčné, radostné víře, kterou provází důvěra v láskyplnou Boží

přítomnost i ve chvílích úzkosti a nejistot, o víře silné a vyzrálé, která jako jediná předkládá nadějeplné odpovědi na věčné otázky po smyslu nejednou bolestného lidského údělu, jsou ústřední idea celého básnického díla.

Čtenář snadno rozpozná, že křesťanská víra představuje základní pilíř autorčina života. Je to její premisa, její osvědčená, stálá, milovaná

průvodkyně ve dnech štěstí i ve dnech úzkostných. Radost z víry, údiv nad geniální krásou stvoření, kolem níž často procházíme bez povšimnutí, vděčnost za všeodpouštějící lásku Boží tajuplně v Kristu zjevenou, touhu po životě čistém, naplňujícím přikázání lásky k Bohu i k člověku – to vše a mnohé další vyústilo zcela

ňuje svým světlem často nesnadnou, většinou všední, šedivou – jak nám se nejednou nevďěčně, neuváženě zdá – každodennost našich dnů.

Je až s podivem, kolik moudrosti, kolik vyzrálého odkazu, vyrůstajícího z cenné životní zkušenosti, dokáže básnířka vyjádřit pouhými několika slovy. Tato její obdivuhodná úspornost,

přirozeně také do jejího uměleckého odkazu. S autorkou můžeme v této útlé, úhledné publikaci nahlédnout také do nemocničního prostředí. Básnířka-lékařka, sama invalidní a nejednou v životě těžce zkoušená, za dlouhá léta praxe poznala i hlubiny svíravého strachu, bezmocné samoty mnoha nemocných a příliš dobře ví, že laskavost, empatie jsou snad nejpotřebnější, ne-li jediný opravdu účinný lék na rány, jimiž náš bolavý svět trpí.

Očekávání

*Ticho mých dní
je čekání na Tebe, Pane.
Kéž nepřeslechnu
Tvůj hlas.*

Závěrečná část sbírky je uvedena podtitulem Láskyplné střípky. Autorčina jemná, vroucí, velmi něžná milostná poezie dosvědčuje většinou velmi tiše a nesměle sílu a moc lásky manželské, která, i když sama tak snadno zranitelná, promě-

provázená ovšem nevšední jazykovou, myšlenkovou a poetickou bohatostí, je pro její tvorbu typická. Autorka pracuje citlivě, uvážlivě s metaforou, se symbolem, s náznakem a se zkratkou.

Tvá milost

*Nerozkvete má květina v temném stínu,
v srdci se nerozsvítí Tvé světlo, Pane,
když milostivá láska Tvá
nepřijme pokoru dlužníka s prázdnýma rukama.*

Zároveň však ponechává čtenáři dostatečný prostor k tomu, aby vyjádřenou myšlenku, zachycený obraz domýšlel, dotvářel po svém. Tuto tvůrčí spoluúčast nabízejí i zcela ojedinělá kratinká čtyřverší – vzdáleně připomínající japonské *Verše psané na vodu*; působí mnohdy „jen jako pouhé“ letmé pohlazení, jako povzbuzující úsměv. Jejich účinek je však o to silnější.

Milada Kaďůrková, foto: Vojtěch Zikmund

Jaroslava Dušílková Hudcovicová: V Tvých rukou.

Eman, Praha 2019. 144 s.

Poezie na léto

Kaple (Pavlovi)

*Není v ní zhola nic
Jen jakési vymalované
diamanty na stěnách
a tři nápisy, tři věty
společné proklamace*

*Sedím tam
odkud mám kapli
jak na dlani
V nehybné mase stěn
proudí
světlo a hlas
Oslovují nás
Měníme výrazy
Drobné pohyby těl*

*Jinde mnoho obrazů
Zde jenom jeden
Stále se proměňující
Tam sedí Petr
co zapřel Krista
a litoval
Tady dvě Alžběty
se svými batolaty
Vedle mě Jonáš
Přede mnou Josef
Matouš přes uličku
Nestatický obraz
Stále nový
Žitý*

*V jakou postavu
v něm se vtělují
Jitka, Vincent, Zdeňka...
a ty?*

Kaple II

*Zachytit tu chvíli
Co se stále krátí
Život v jeho toku
Co ho neobráť
Nic*

*Jen paměť
Která nese
Úlomky z vitráže
Minulost modelovat
Jediná dokáže
Však*

*Její ruce patří
Amatérskému sochaři
Zachytit pravdu
Se mu ne vždy podaří
Proč*

*Taky stavět pomník
Něčemu, co čas vzal
Nestojí za víc živé
Co s řekou pluje dál*

verše **Miroslavy Fůrové**,
foto Vojtěch Zikmund

Namaluj mi církev

Když se česky řekne církev, někdo si představí tu „naši“ a někdo zase tu „obecnou“. A co když se řekne: namaluj mi církev? Jaký obrázek byste namalovali vy?

Písmákovi možná vytane na mysl scéna darování Ducha svatého, která se často zachycuje v podobě půlkruhu apoštolů s plamínkem nad hlavou. A někdo jiný třeba nakreslí Marii s apoštolom Janem pod křížem. A někdo další spoustu kulatých hlaviček na jednom místě. Ať tak, či tak, malování církve podle českého zadání nás bude stát dost přemýšlení.

Společenství poutníků, jejichž touha jít v Ježíšových stopách je spojuje neviditelným poutem. Křesťanstvím člověk nemůže žít sám pro sebe, protože jeho nutnou součástí je prožitek lidské jednoty, zakotvené v Kristu, a závazek solidarity s druhými. Být křesťan znamená mít před sebou lidi, kteří nás inspirují a táhnou kupředu, vedle sebe lidi, s nimiž se navzájem podporujeme, a za sebou lidi, kterým proslapáváme cestu.

Historicky byli čeští křesťané zvyklí žít v bublině svého vlastního sboru či farnosti, své vlastní denominace. Ten model se ale pomalu mění.

Ve většině západoevropských jazyků se pro církev používá stejné slovo jako pro kostel. Church, Kirche, église, kyrka. Je to docela praktické. Když jdete do kostela, jdete současně do církve, a když namalujete kostel, namalovali jste současně církev. Jedno není myslitelné bez druhého, to naše malé není možné bez našeho velkého a naopak.

Není to jenom slovíčkaření. Jazyk nás navádí k určitému typu myšlení. A v době, která nemá autority ani organizace v oblibě, může mít smysl vědomě se vracet k představě církve jako společenství. Bez církve jako instituce by se křesťané nejspíš rozplynuli mezi ostatními jako kapky v moři. Potřebujeme někoho, kdo dává našim myšlenkám mantinely, kdo nese právní odpovědnost, kdo je zmocněn, aby mluvil naším jménem. Pro každého z nás je ale církev taky to, co obsáhne svým životem.

V mnoha situacích zažíváme vděčnost, když potkáme bratra či sestru – a mohou to být stejně dobře katolíci, baptisti nebo adventisti. Živý Kristus, který nám ukazuje cestu, mezi námi tváří v tvář většinové společnosti často vytváří němé spojení. Křesťan je šťastný, když potká křesťana. A i tohle je jedna z podob církve. Vžila se věta, kterou zřejmě jako první formuloval francouzský křesťanský anarchista Jacques Ellul, totiž že když myslíme a jednáme lokálně, máme podíl i na tom globálním. V ekumeně každý z nás nějak ztělesňuje církev a to, co se odehrává mezi námi jako jednotlivci, vytváří pouta, která naši malíčkost dalece přesahují. I z takového společenství můžeme čerpat posilu, i do něj můžeme vkládat naději tam, kde se naše varta momentálně jeví ztracená. I tohle mohou znamenat ty dávné plamínky Ducha svatého nad hlavou.

Šárka Grauová, ilustrační foto: Vojtěch Zikmund

*výroba žížaly – program pro děti na rodinné neděli Poděbradského seniorátu
v Pečkách 26. května; foto Martin Fér*

Evangelický měsíčník

ČESKÝ BRATR

vydává Českobratrská církev evangelická

REDAKČNÍ RADA

šéfredaktorka: Daniela Ženatá
redaktorka: Jana Plíšková
členové: Gabriela Fraňková
Malinová, Jiří Hoblík, Jiří
Hofman, Jan Kirschner, Ondřej
Kolář, Tomáš Pavelka, Jaroslav
Pechar, Lenka Ridzoňová, Adéla
Rozbořilová, Adam Šůra

NA OBÁLCE

toleranční kostel v Daňkovicích
Foto: Vojtěch Zikmund

REDAKČNÍ UZÁVĚRKA

čísla 9/2019 je 18. 8. 2019

DISTRIBUCE PRO

ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ
elektronicky a ve zvukové
podobě: Diakonie ČCE,
Klimentská 18, 110 05
Praha 1, tel.: 222 316 306,
732 324 956
e-mail: szp@diakonie.cz

TISKNE

OPUS v.d.i.
Janáčkovo nábřeží 1075/27
150 00 Praha 5

ČASOPIS

(ev. č. MK ČR E810), vychází 12x
ročně, jednotlivá čísla 30 Kč
roční předplatné 350 Kč
do zahraničí 900 Kč
sponzorské 600 Kč
Informace o předplatném podá,
objednávky rozšiřuje
(i do zahraničí) redakce.

ADRESA REDAKCE

Jungmannova 9, p. p. 466,
111 21 Praha 1,
tel.: 224 999 236,
e-mail: ceskybratr@e-cirkev.cz,
www.e-cirkev.cz
/ Co děláme / Média /
Církevní tisk / Český bratr

www.ceskybratr.cz

- listovací aplikace
- audioverze
- řazení podle rubrik
- odkazy na jednotlivé příspěvky

Cyklus témat pro rok 2019 má název „Společnost a víra“.

Číslo 9/2019 se bude věnovat tématu bezkonfesijního křesťanství „Něcisté a jejich příbuzní“.

ISSN 1211-6793

20.
ROČNÍK

**15.
-18.8.
2019**

SAMOROST

ORLOVÁ

KONCERTY:

**Sova & Slamák,
Safenat Paneach, Archa N,
Adonai, Brouci**

HOSTE:

Jan Špilar (Střihoruký Edward), Marek Macák, Danica Fojtíková, Radek Hejret,
Lilie a Tomáš Tyrlikovi, Jiří Král, Zuzana Kasalová a další

PROGRAM NA:

www.fb.com/samorlova

www.samorlova.cz

www.instagram.com/samorlova6

POŘADATEL: Benjamin Orlová, s. r. o.

PODPORA:

Město Orlová

Ministerstvo kultury ČR

Slezská církev evangelická s. r. o.

GASCONTROL, spol. s r. o.

Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava s. r. o.

Těšínské jeřábky, s. r. o.

**WORKSHOPY, ČAJOVNA,
BOHOSLUŽBY, SPORT,
PROGRAM PRO DĚTI
A DALŠÍ**

Naše práce není
žádná jednorázovka.
Provázíme děti i dospělé
tak dlouho, jak je potřeba.
Buďte u toho s námi
a staňte se
pravidelnými dárci
Diakonie.

www.diakonie.cz/darci

Diakonie
Československá církev evangelická

Zajímá vás

- spiritualita?
- křesťanské kořeny evropské kultury?
- úloha církve a náboženství v dnešním světě?

Pojďte studovat

Teologii křesťanských tradic

na Institut ekumenických studií v Praze

- ❖ bakalářské studium na Karlově Univerzitě, Evangelické teologické fakultě
- ❖ vhodné zejména pro ty, kteří studují další obor či již pracují
- ❖ ekumenický otevřený a odborní fondovaný přístup
- ❖ prostředí přátelských vztahů mezi studenty a vyučujícími
- ❖ studium spojené s rozvíjením spirituality

"Na jeho vzpomínku na přátelstvu a uvážení atmosféru na IES, kterou jsme natáhli, i když se během studia setkávají lidé z různých křesťanských tradic či bez vyznání, lidé různého věku a národnosti."

*Z. H., učitelka fyziky
Československá církev evangelická*

"IES mi dala především schopnost vzájemné tolerance, možnost vést otevřenou diskusi, rozvíjet se metodicky a naslouchat druhým a schopnost diskutovat se učiteli prvně ve vzájemném dialogu a druhými... a také mi dala modely."

*P. H., historik
magistr*

"Studium IES mi hodně pomohlo v porozumění textu či informací obsažených v novinách, kritickém myšlení. V době postperestrojky... k nespokojenosti. Díky získaným znalostem mohu být srozumitelný typem 'Understanding the Context' nebo 'Current Social Issues from the Global Perspective'."

*M. P., učitel angličtiny a tělocviku
Římskokatolická církev*

**Přihlášky ke studiu se přijímají
do 11. srpna 2019**

Další informace na:
facebook.com/iesmunapraha
www.iespraha.cz
www.iespraha.cz
Kontakt: ies@iespraha.cz
222 988 826